

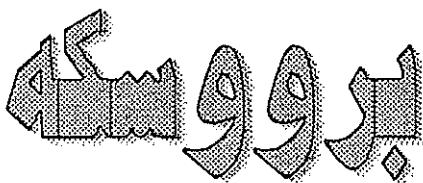
پروفو سکھ

هونراوهی

قاسم موئه بیه دزاده «هدلو»

کۆهله شیعر (١٣٧٧ - ١٣٥١)

قاسم موئیینزاده (هله)

مویدزاده، قاسم
برووسکه / شیعر قاسم موونه بیه دزاده (له
لو). — [اصهاباد؟] : قاسم موونه بیه دزاده، ۱۳۷۹
ص. ۱۳۹.

فهرستنویسی براساس اطلاعات فیبا.
عنوان روی جلد: کو مله شیعر (۱۳۲۲ - ۱۳۵۷)
برووسکه.

ص. ع. به انگلیسی: Qasem Moined zudeh
(HALO). "Biruske" poem collection -
1998).

کردی.

۱. شعر کردی -- قرن ۱۴. ۲. شعر فارسی -- قرن
۱۴. الف. عنوان. ب. عنوان: کومه له شیعر (۱۳۲۲ -
۱۳۵۱) برووسکه.

۸۹/۲۱
ب ۸۵۵
۱۳۷۹

PIR۳۲۵۶/۱۳۴۲م۸
۱۳۷۹

۱۳۷۸۶-۱۳۷۹م

کتابخانه ملی ایران

برووسکه

- شیعر: قاسم موئه بیدزاده «له لو»
- بلاوکردن و هدایت: ئینتشاراتی سه لاحه دینی ئە بیوبى
- چاپی ھەوەل: زستانی ۱۳۷۹
- تیراز: ۳۰۰۰ دانه
- پیت چینی و ریکختنی لایه رکان: مەھاباد، جەعفرەر عەلی پور
- تەرحى رووبەرگ: سەيد عەبدوللائى سەمەدى
- تەرحى ناوه وە: مەھممەدى كەريمى

به سپاس و ریز له کاک سه ید عه بدوللای سه مه دی که له تو مارکردن،
ئاماده کردن، زه سمی گه لاله‌ی زووبه رگ و سه رپه رشتیئی ئەم کۆمەله
هۆنراوه یه ئەركىتى ئېجگار گەورە و گرانيان وەبەر خۇناوه .
خواي مەزن و بىھاوتا وىزاي پىتبەخشىنى ساغى و سلامەتى
راؤھستاۋ و بەردىۋامىان بکات .

ھەلۇ

بە فرمانبارى ٧٧ ھەتاوى

سرنجیکی رینووسی

له نووسینه وهی ئەم كۆمه لە شىعرەدا، بە داخھە وە زىنۇوسىكى يە كىدەست و پەسەندىكراومان نەبوو كە زەچاوى كەين. ناچار گولبىزىركمان لە سەرچەميان كرد و ئەۋى بەلامانە وە جوان و يېڭىرى بۇو ھەلمانبازارد، نىشانەي (°) مان لە ھەموو شويىنەك لە سەرە وە دانا و بۆ (ر) يى ھە وەلى و شەش وە پشتگۈيمان نەخىست. ئەم و شە گەلە كە خاواھنى بىزروكە يَا بىزوئىنە كوردى بۇون، لە شويىنى ئاستەم كە لەوانە بۇو كىشى ھۆنزاوه كە بشىيۆين، بە يېنى پىشىيارى مامۇستا ھەزار لە (ھەنبانە بۇرىنە) دا نىشانەي (-°) مان لە سەردانان، بە شارە زايى ئەمە وە كە ئەم نىشانە يە پەسەندى ھەموو لايەك نىيە و قىسەي لە سەرە، بەلام بە ناچارى كەلگمان لىۋەرگرت و سەرەزاي ئەمەش بۇ ئەرخە يانى، لە پەراوىزدا بە لاتىن كە لەم باپەتە وە گىر و گرفتىكى نىيە و يېڭىرى و گۆلە نووسىمانە وە.

پىشگەرە كانى (بىن، بىن، لىن) مان بە و شە وە لكاند و و شە ئاۋىتەمان بە سەرييە كە وە نووسى ولېكمان ھەلنى بىزىن، مە گەر بە ھەلکەوت لە شويىنەكاكە ئەو پىشكە وە لكاندە، خويندە وەي و شە قورس و گران و ياشىۋەي ئەو دزىيۇ و ناشىئەن بىكەت.

۱۵	یاره ژیکه لانه کم
۲۳	ئیواره‌ی دهربا
۲۵	نیشتمان
۲۷	دهربایه کان
۳۰	داوینی نیگار
۳۰	له ئیقانی لاهوروی وەرگیراوه
۳۰	له پەروینی ئیعتیسامی وەرگیراوه
۳۱	کۆنە پەرسى
۳۲	کۆتى دل
۳۳	بەحرى خەم
۳۵	بە سەر دەرزم
۳۶	کى قەرارە بىتە وە؟
۳۷	حاشا
۳۹	سايە
۴۰	بە من چى
۴۱	موحرىق
۴۲	عەشقى ئاھوروايى
۴۳	عەشقى يېنىشان
۴۳	فەرد

خه یالی کال

گری هه است

شه پول

شه هلا لا

هاواری ئە هوون

ھە بۇون و نە بۇون

گر

وەرگىّراوی بەندى يە كەمى تەرجىعىبەندە كەي «ھاتف»

ئاۋىشە ئە سرزاڭ

تەعىرى خە وىتكى ئالۇز

بۇ شاعيرى، كە سەد سالى دى دىتە دى

تاپۇي دارستان

ئە وين

ھە زار سالە

ژىلە مۇ

كە رو خۆلە مىش

دزى نامەرد

زاوای نەوهە دو و سالە

موناقاجات

◦◦◦

هه موو شهوي برووسکه يه ک ده هونمه وه
به فرييانسى فرميسک و ئه گريجه ي ئاخ
هه لفرىنم بالنده يه کى بالسنهوزى دهنووكسوروه
هيلانه كه ي پهله ههورىتكى سېپى يه
هه لكورماوه له دوندى قاف ◦◦◦
بەشىتكى كورت له شىعرىتكى درىزى ناته واو

به نیوی خودای به رز و بیهادا

خوینه ری هیثرا :

شیعر و هونراوه که دهربزینی ههسته له چوارچیوهی رسته گله لی
جوان و زازاوه و ئاهه نگدار و گاهی کیشدار و موقه فقادا، يه کیکه
له و تاقمه که رهسانه که پیوه ندی ده خاته نیوان مرؤفگه ل، به تاییهت
ئینسانه به ههسته کان، تاله يه کدی بگه ن و هه روها به ده رد و مه رگی
خویان و هاوژه گه زه کانیانه وه بن و ده خه فهت و شادی و کوکی و
ناکوکی يه کترداهاوبه ش؛ و اته هونراوه بیتنه پر دیک برق په زینه وه و
دهربزین و ده رخستنی ههست و بیر و فرهه نگی نه ته وه يه ک بو
نه ته وه کانی دیکه و توره مه کانی داها تنو. له وه ش بترازی،
واویند هچی که ئه م هوندره له میزینه يه جگه له بار و دو خه باش و
به رجاوه کانی خوی، وه کو و ته واوه تی که ره سه به نرخه کانی تر
ئه گه ریت و بیتنه هوی خورزانان و خوپیهه لواسین و ئه و چه شنه بیر و
کرد وه ناله بارانه، له زاستیدا ده بیتنه ما یهی ناکوکی و دلزه نجی و
زه شیینی زوریه خه لک سه بارهت به هونه ری شیعر و ده ئا کامدا

بیسایخ یا که مبایخ بعون و دوور بعونه وه له هه ر چه شنه شوینیکی
هونه ری دیکه، سه ره زای نه وانه ش له قوئیکی دیکه وه هونراوه
به رده بازیکه تیوان راسته قانی.

به لام بیرو بزوای من سه باره ت به چونیه تی ههستی شیعری
خوم و ده رخستنی ئه و، له چوارچیوهی شیعر و هونراوه دا ئه مه يه
که، به ر له هه موو شتیک، پیش هونینه وهی هه ر هونراوه يه ک،
ئه ستیرهی سوزی هه ستیکی تایله تی به عاسمانی هه ر و ساوی
ده رونما رائه خوشی و له پاشان وینه موزیکالیکی تایله تی
به رام به ر به و سوزه گرینگه له ئاوینه بیرو میشک و زوحما،
دوايش له چوارچیوهی وشه گه ل و رسته گه لیکی کیشدار یا
ئاهه نگدارا دهنگ ئه داته وه و زهنگ يه زهنگ ئه نوینی؛ واته
موسیقای ههستی شیعریم زاله و پیشکه و تو و تره به سه ر موزیکالی
هونراوه بیم و هه روها موزیکالی هونراوه بیم زاله و پیشکه و تو و تره
به سه ر چوارچیوه و زواله تی شیعریما.

گاهنی دوو یا چه ند پارچه شیعرم پیکه وه بو دی ئا لیره دا هه ر
ده تو انم ته نیا يه کیکیان هه لبزیرم یا ئه وهی که له هه ر یه ک لاه مانه
توزقالی پیچرم و تیکه لاویک له چه ند هونراوهی ناته واو بخه مه وه
سه ر یه ک، به لام ئه گه ر به ختم هیتاپیتی، ئه و هه لبستانهی که
پیکه وه ده بنه میوانی خانه خونی پینو و سه که م، ئه گه ر کووله پیشه وه
پیوه ندیه کی مانایی و ناوه رؤکیان پیکه وه هه بیوینی، ده تو انم له
تیکه لاویی ئه مانه دوای هه ندیک ئا ل و گوزی رواله تی و ناوه رؤکی

شیعریکم گوتی، که ئەگەر پېز بە دلیشم نەبووی، تازاده يە ک دلمنی
لیسایتە وە.

بیزه وق نیم. بەلام بە داخه وە هەل و دەرفە تىکى ئە وتۇ
نەزە خساوه و نەبووه ئە و جۆرهى کە پیویستە پەروەردە كرايىت.
تا شیعزم بۇ نەھاتىتىت، نەمگوتۈوه. ئەگەر ئە و كارەشم كردىي
ئىگومان سەركە وتۇو نەبووم.

ھەندىيىك كەس من لە زىيگەي شیعره تەننە كانمه وە دەناسن،
زەنگە سەبارەت بە وە بىن کە ئەم چەشىھ ھۆنراواانە زووتر لە ناوا
جە ماوهرا جىدە كە نە وە و لە زمانى خەلک تىزىكتىرن. بە بىزىتەن
ئە و كە سە كە دە گرى دەردىيىكى ھە يە و ئە وى پىيدە كەنى سەد
دەردى ھە يە.

تەننە و دىبوي سككەي ھۆنراوه يە، دەرىزىنى دەردە لە پشت
پەردەي بزە وە، هەلە سوونى گريانە لە لاواچى پىكەنинە وە. بۇ وىنە
لە (كەر و خۆلە مىش) دا ھىرىشم بىردى تە سەر يىگانە پەرسىتى يالە
زمان (كوردەي ھەوشارى) يە وە پەنجهام خستو تە سەر دەردىيىكى
كۆمەلا يە تى.

ھەلبەت زۆر جار واھە بۇ لە ھە ولى گوتى شیعریكى ئاسايىدا
بووم، كەچى سەرى لە گۆمى ھۆنراوه تەننە كان هيىناوه تە وە دەر و
قىنە گۆمەي ناكۆكىكانى دەر و ژوورى داوه، بە پىچەوانەش
ھە بۇ وە كە ويستۈوە تەننېيك بەھۆنمە وە، كە لافەتى شیعریكى
قورس و قايم و تووزەي بەخۆ وە گرتۈوه، كە لەوانە بۇ وە بۇخۆشم

لیّی بپرینگیمه وه. ئەوه وانیشاندەدا کە لە دنیای شیعريي مندا
کا کە سەن و مامە سەن جیاوازیيان نىھ و هەرى يە كن.

جىگە لە وەش گەلىگ با بهت ھەن كە لە چوارچىوھى گالتە و
گۆشەدا كارىگە رترن وزۇوت روھ بە رەمدىن. بەزاي من شوپىنه وارى
تەنزا لە هەر شیوازىكە خۇ بۇيىنى، بزمارى فەرەنگ و كەلتۈورى
نە تەوايە تېيە .

نالىم شىعرە كانم يېئرا دن. ناشلىم ھۆنراوه كانم بە هيچ كلوچىك
شىعرنىن، واش نەبووه هەر ھۆنراوه يە كى كە ھۆندىيەتىمە وە، هەر
خاوه نىبروزا يە كى ئەدەبى پىي باش بۇويت و زەخنەي
لىيە گرتىن

زۇر جار خەلک چاوه زوانى گوتى شىعريي كى پىشنىارىيان لە
من هەبووه، واتە ھۆنراوه يە ك بۆ كارەساتىك يَا زۇوداۋىتىكى
كۆمەلا يە تى بلىم. ئە ويستا بىن لەم زاستىيە دەتىم كە سەرەزاي ويست
و دلخوازىم لە با بهت و يېشتن و ھۆننە وە ئەم جۇرە شىعرانە
چەشىنگەنگانە وە ناتەواوى لە خۇما شىكده بەم.

لە با بهت شیوازى شىعريي وە، كەم وزۇر تەواوه تى شیوازە كانم
بە تاقىكىر دۆتە وە، بەلام لەم تاقىكارىيەدا لە ئاكاما لە شىعري
«تەعىيرى خەونىتىكى ئالۇز» دا شیوازى تايىھە تى خۆم - كە
شیوازىكە لە نىوان شیوازى سورىيەلەزىم و زېئالىزمى جادۇوبى -
دۇزىيە تە وە .

ھەروها بە پىويسى دەزانم بىزىم هەر شىعە و ھۆنراوه يە كى كە

خویندیتمه وه و بیستیتیم و هه است و بیرمی راچله کاندین، ئه گاه ر
زاسته و خوش کاری له هه است و بیری شیعريما نه کردن،
نازاسته و خوشونى داناوه ته سه رهه است و هانى هوئراوه بيم.
کومه له شیعری «برووسکه» چه پکیک له و شیعرانه ن که پیموایه
له چاو شیعره کوردىکانى ترم سه ركه و تووترن، يا ئه وەي که دەتىو
خەلکدا بلاو بونە تە وە و جىڭە خۇيان كردۇتە وە.
ئە وە ئىوھ و برووسکە و هە رخوشیتان.

بەسپاسە وە

قاسىم موئە يىھە دزادە (ھەلۇ)

۱۳۷۷

یاره ژیکه لانه که م

- به یادی یاری کوچکردو -

به ناوی به رزه ناوی دانه ر و دامه زرننه ر و به دیهینه ر و پیکهینه ری شعور،

هه سست، سروشت و ئاده میزاد ۰ ۰

ئا خره تا به کەی

دژی شه لالى شیعری خویناوی؟

ئیستا مە گە، ربە تیشکى موعجیزه‌ی نبووغى شە و قەلیشى زاپەرین،

هه شیتکى تازه دەرکە وى

له تە ک تەمى جنۇونى مەستى سېحر اوی.

ئاللۇزه زەمزى شە و.

پەنجھەی كولىنى غەم، دەم پشکىنە وەئاھەنگى ئاگرین،

ئىعجازارى موئەقى پەنگاوارى خوینە، هەلفرىنە بەرھەمى.

خولگەی سرووشى ناوه رۆكى نادىارە شیعرى دل.

خوینم له تەختى عاسمانى شىت و وىتنى تەنیا يى،

تا ئا خرىن و زىك و پىكتىرين پەيامى كەسک و ئالى بەرزايى،

هەرمانى زاپەرینە، زاشه كانى پەرچەمى.

* * *

دهمه ویست شیعری بلیم که له قوولایی مانا داشان به شانی
غه زله کانی شکسپیر بزوا، که ئاھنهنگی ته او به رزی خاوه‌نی شه‌شدنگی
هه‌ستی خه‌ستی یتھووین بی. تا به ید ک دهم رزو نواندنسی مه‌شکه‌ی شه‌رایی
شیعری خوینی هه‌رجی قه‌لب و جوم‌جومه‌ن بژی. تا به تیشك و پرشنگی
نادیاری هه‌رجی چه‌م و چه‌مان و ته‌م و ته‌مان و ده‌م و ده‌مان بسووتی.
که چی؟

که چی، مه‌قه‌ستی قه‌لام ته‌رح و نه‌خشیکی خیچ و خواری و هه‌ای له
به رهه‌می ده‌ستی هه‌ستی مه‌ستم بزی که بُوهه تا هه‌تایه زه‌نگه به حه‌سره‌تی
شه‌لآلی خوینی شیعریکه وه بم. هه‌ربویه ده‌ستی خوم ده‌برم به بالا به‌ژنی
شاپالی ئالی ده‌ربنی شیعریکی سه‌رلیشیوا، هه‌ستیکی سه‌رلیشیوا....

* * *

یاره ژیکه لانه که‌م!
گولم!

به هه‌رنیگایی، مه‌وجی چاوه مه‌سته جوانه که‌ت،
ده‌چیته ناو دلم!
هه‌ربه گوئی دلم!
گوئی ده گرمه گرفه گرفی شیعره ئاگرینه که‌ت.
شیعره زنک ویکه که‌ی

به تاوو تینه که‌ت!

هه‌ربه چاوی دل ده‌روانمه دیمه‌نی ئه‌وینه که‌ت!
تو! ئه‌وینمی ..

زینمی !
تۆ ! هەلۆی خەيالى هەلفرىنى !
هەر دە كە و مە سەرەوا ، بە هەلفرىنە كەت !
بە جازىبەي زەوهەندى تىپەزىنە كەت !
بە شىعرى يالى چەندە زەنگى تاوسى خەيال
بە خويندە وەي سروودى مەرگى كۆرپە نازەننە كەت ،
مەرگى كۆرپە نازەننە كەت
لا دە لا دە لا دە !
خۆشە ويستە كەم !
عەزىزە كەم ! گەزىزە كەم !
تاقە رۆلە جوانە مەرگە كەي بەھارى كورت !
زۆلە خۆشە ويستە كەي تەلان و كىيۇ و چەم !
تۆ ! هەزار ئايەتى ، لە كانياوى پەلە ئاو و خىزە كەم !
لە كاتى تۈونىايەتى ،
بە چەشنى يېرى بەر زەقىز ، يېسۇور و يېنېيەتى ،
تۆ ! قىامەتى !
دلسىن و دلرقىن و خەو زەونىمى !
تۆ ! تەواو نويىنى عەشقى پاك و خەمزە و يېنمى !
تۆ ! پەل و نەمام زاوهشىنى باخى بادە هېنمى !
تىكەلاؤى گۆشت و يېست و تىسک و خوينمى !
خوينى خوينە كەم !

هیچ و هیرته ئه و دهه مهی

که که و تمه جه غزی که سکه که سکی چاوه مهسته که سکه کانی

پر له سیحر و جوانی تو؟

بوو مه مهستی مهست و سیحری سیحری چاوه مهسته کانی تو؟

دهستی خوم بزی ! .

دهستی خوم بزی به به زنی بالی شیعری ثالی ته نیشانی تو.

بزیه کورته دهستی ئه من و

خوین دهباری هه رله هه وری عاسمانی مانی تو.

جوانه بوو که که !

هه رهه نوو که دهمهه وی

که بیمه جیی ژوانی تو.

مه رگی کوئیه نازه نینه که ت

لا ده لا ده لا ده لا ده چکه ته سکه که سکه که ت !

ها.. تروو سکه که م !

جامی دل پری شه رایی شه و قی شیعری شه و شه و

به و نیگایه پا که مه نده یه ت

وه سوه سهی دلی پرم هه لا هه لا که ، بیمه شیعره که م !

بیمه شیعره که م

تا که روشنایی خاته هه وری دل بروو سکه که ت .

تا زههابی گولپه ذی خه یالی ناسکی

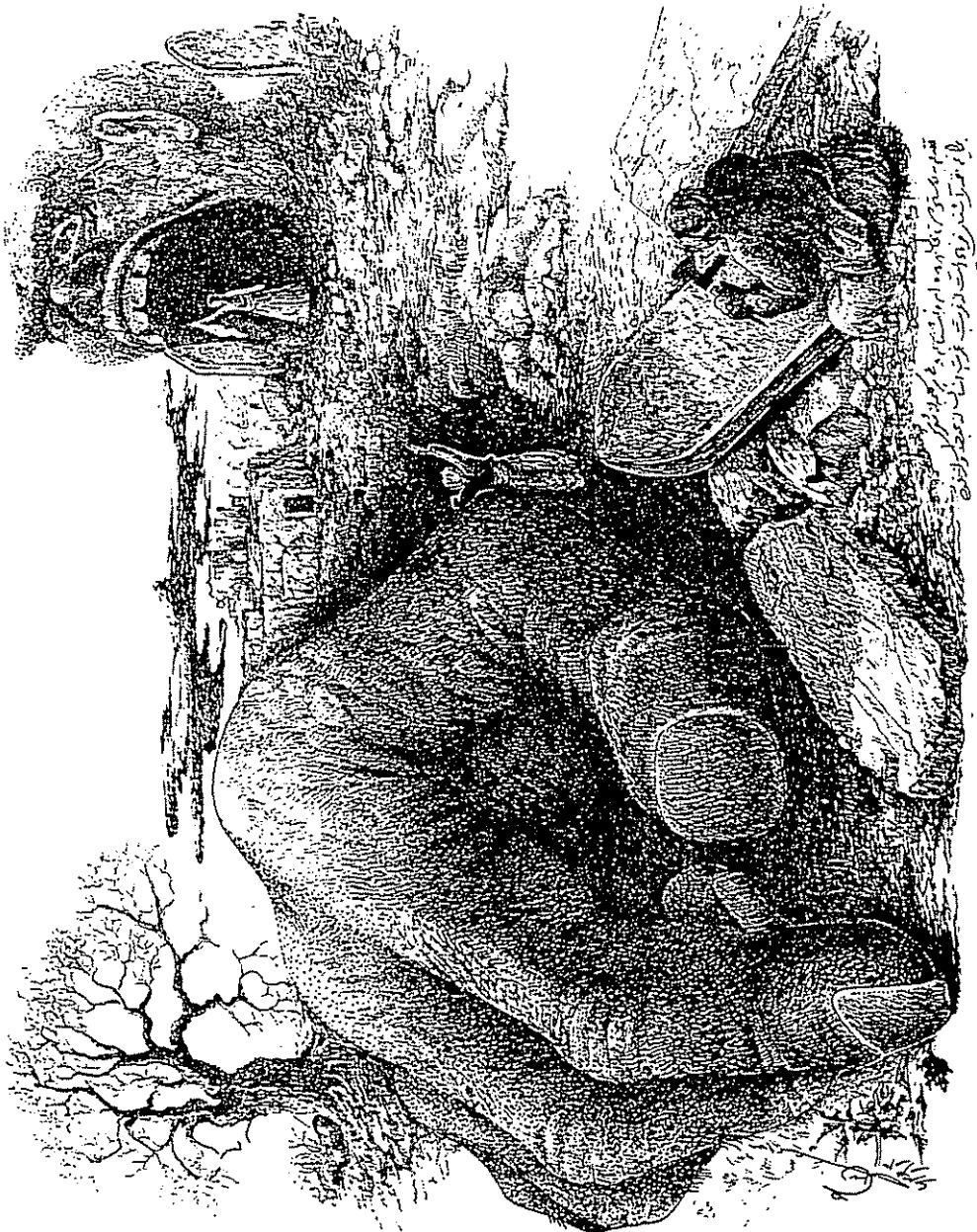
ناسکه ناسکی

ئاسکى ياسكى

بسکه کەت .

لا ده لا ده لا ده لا ده
دە لە چىكە تە سكە كە سكە كە ت !

١٣٥١ — .

لایلی کشتن را و دست در برابر فریاد شد و سرگردان شد

لایلی کشتن را و دست در برابر فریاد شد و سرگردان شد

ئیواره‌ی دهربا

تیواره‌یه، عاسمانی دهربا
ئاهه‌نگی شه پولی پولی عاسی
ماسیگره‌یه ک له هات و چو دا
بز راوی هه راوی ورده ماسی
برسیتی به نه حسیتی وه کو خیو
هیرشبره‌ری سه‌ر «شۆرّش»‌ی سه‌رسه‌خت
دهربا له‌وی بوته سه‌د موعده‌مما
هه‌روه ک ئه‌به‌دیه تیکی ياه‌دبه‌خت
گه‌رجی نیه دهربه‌ستی خودی خوی
ته‌رمی خه‌می زوله‌ی به‌قه‌را کیو
مه‌ل هاته‌وه سه‌ر سنوری به‌ستین
تا قوشبوونه‌وه‌ی به‌ختی به‌رین بی
«شۆرّش» به‌چه‌کی زه‌مانه وه‌ستین
وه ک شیعري‌تکی وه‌زنی له‌هربن بی
ئه‌نگووستی که دانا به‌پله، سه‌ر پله‌ل پیتکه
هه‌روه ک سوری ئیسرا‌فیل ئه‌چوو ده‌م ده‌مین بی

نیوچه ک تیره بو ئەستە مى تەشىھى بە - پىت - كە
 ها كاكە هەر ئىستا، دەمى تر نەخشى زەمین بى
 يېچارە مەللى يېچۈولە برسى ٠ ٠ ٠
 يە كجارە تەقى گوللە لە بن بالى مەللى دا
 سوورزا سەرى وەك عەقرەبە يە كى لە زەمانە پىز و ياخى
 مۇوچۈزكى لە سەرتا پىسى و يەك نزكە لە ناخى
 هات و بۆچىروكى خەمى دوو يېچۈولە كانى
 قوشىۋوھ بەرە و هيلى ئەبدەزەمىزى نەمانى
 دوو بالى پەخش بۇوه بە سەر بەحرى كەوانى
 تابلىقى زىندىوو بۇو دەزۇيى بە زەوانى
 وىستا لە بۆ يە ك دەم حەزە كەي عالە مى پەزگار
 زۇيىشت و لە خويىن شويىتكى جىھىشت
 گيانى شەمى شۇرۇشى لە قەنارەي عەدەمى دا
 تىرىتكى جەركىز بۇو لە گۇورچۇوئى قەدەمى دا
 تەرمى كۈزى پىز حەسرە تىپ يېھىشت .

نیشتمان

به دهستی ههستم شه و ده پچمه وه
سا به هه ناسه م رۆژ ئەزىزىمه وه
شىعر و هه لبەستم ده كەم به پردى
گەنج و گەنجىنه ي پى پېر زنه وه
يا خۆگەرپىتو كارم سەرنە گۈرى
ھەربوھستم و دابىمىنمه وه
دەستم به بىزىن چى و ئەوكم ھەلىزى
بە سەربىراوى سەربىنمه وه

**

ئەشى بى رۆزى دوا هەستانە وه
مردووي گۆزستان ھەستن لە گۆزى
پۇلى ئەستىران دە نيوه شە و دا
لە دەورى خۆرا بىھەستن كۆزى
خۆز خۆز بىارى بەرهە و ئۆزورى سەر
لە دەريايى خۆين تا ھەلدى چۆزى

ناشى نىشتىمان ھەرگىزاو ھەرگىز
لە بابەت تۇۋە دەلم بىگۆزى.

١٣٥٦ — .

دهریا یه کان

شه وه !

شکانه وهی پیکه نینه

لیکدانه وهی گرینه

کن چو روزانی ، چها ره مزه

پشت ئه م دیواره به ردینه .

زمبه زمبی ئاهه نگیکی دله زین دی

خورهی خه ستی شیعری خوین دی

ئه ستیره کان له عاسمانی بیسنورا

به پا کى ئه دره وشینه وه

به سورعه تى سه رسوزه هینه ر

بۇ ؟ بۇ ؟ بۇ لیک ده کشینه وه ؟ !

شه پوله کان له گه يشن به به ستینی ئه به دیهه ت

ده شکینه وه .

بۇ ؟ بۇ ؟ بۇ ؟ ئهی بۇ ده لین

هه رگیز که سین له دنیای تر نه گه راوه ؟

تا خه به ری بیسته وه .

ئازادی بزنته وه ؟!

من به ته نیا هه رئیمشو که

سەدھەزار جار هه ر مردم و زیامه وه

سازکرام و رزو خامه وه

ئاخرين جار ها وزی شیعری گەزامه وه

فریشته کان ده تاسینی .

کى چو و زانی ، کيھا شەھيد

کەھی ؟ لە کوئی ؟ چون ؟

لە سەر پەزى کام سوورە گول

بە خوینى خۆی ئەم ديمەنە دەنە خشىتى

ھەر چەندە نايناسم کيھ

ھەر يادە کەھی ھەست و گيانم دەسووتنى

دەريابە کان لە سروودى گەزانە وەی بارانەدا

گەزانە وە .

گوللە کان بە ھەناسەی شیعرى ھۆمیر

زیانە وە

ھە رئیمشو کە ھەزار سروود خوینرانە وە

ھېشتا ھەزار ھەزار ھەزار

ھەزار سروودى دى ماوه .

به لام یاران .!

زمبه زمی کاته زمیری دلی پرم سروودیکه

هه زار په رده لم سروودانه سه رتره

کئ چووزانی ، کیها هه تیو

کهی ؟ له کوئی ؟ چون

له کوئی کام موسیقای غام

له باوهشی بیدایکیا

له هه رمانی جه هه ننه می بیابا

پی به پی فرمیسکه کانی

له قوولایی دل و گیانی

ئه م سرووده بیوچان ده خوینیته وه

هه رجه نده نایناسم کیه

هه ریاده کهی هه است و گیانم ده سووتیتی و

برینم ده کولینیته وه .

داوینی نیگار

له دوو چاوی گیانم خوین ده باری
قهله م ده ستم به داوینت نیگاری
ده نا پاپوزی نه خشی به رزه ههستی
به تاریکایی شه و دا ده شته خواری

۱۳۵۸ — .

له ئىقبالى لاھورى وەرگىراوه :
گز و تىنم له تارىكايى ناوى
زوابم من له سەر زىشەي ھەتاوى
مەزامىشم له ئەۋېز تىپەزىنە
و تەم دەرنابىزم بۇ ناتەواوى .

۱۳۶۲ — .

له پەروينى ئىعتىسامى وەرگىراوه :
مېشى دەيگوت به جالجالۇوكە
دەست و پىسى توڭ بە چەشنى چالۇوكە
جوابى داوه نەفامى مېشكپۈوك
مەلى زىرىھ ک بەلايەتنى دندۇوك
با لە داوم كەۋى زەلیل و زار
شەربە تت لىدە كەم بە ژەھرى مار .

۱۳۶۴ — .

کونه په رستى

ده رمانه ، نیه ن باده و من باده په ره ستم
مه یخانه هه مو و خه لوهه ت و په یمانه به ده ستم
بو چو زه شه را بین ده گهه زتم ده رکه به ده رکه
هیچ که س نیه مه ردانه و هدی یشی مه به ستم
ها .. هاته و هیرم هه مه خوم کونه شه را بین
با ده ستم ده فری قله لم و چی دی نه و هه ستم
هد رکه س که ده یسی هه مو و ده م به شتیکی مه سته
ئه منیش به دره و شانه و هی ئه ستیره یه مه ستم
ثاوینه یه ده ستم و هره یشوینه و هه ساقی
تا ده بیکه وئی گه و هه ری ییوینه یه هه ستم
بازاری نیه ن باده و من باده فروشم
گهه ره تله به مهی ، چیستی که من کونه په ره ستم ؟

کوٽری دل

خوّدلی من بوت نی بیشکینی به هه شست به رکه وی
کاره یه ک نیم تا به قه تلم لیره نیوت ده رکه وی
دل پری ئه سرمازه وا هه ردم به تاللوکه و پله
دیده که ای ئه فسانه ئاسایی وه گولئه خته رکه وی
له و دهمه را چاوی بازی هاته راوى کوٽری دل
ئه م دله ویرانه مالم که وته داوى هه رکه وی
دل که پیزندگی هه زاران تیری ناپه یدایه تی
ئه و هه لهی واهات و دیتم بوومه دهسته هه رکه وی
ئه و دهمه پیمگوت که که ای ده تینمه وه ، گریا ، گوتی :
دلنیابه هه رده میکی که و له هه وران سه رکه وی
هه رله هه وری تاو و یاوى شه وقی شیعری شه ورمین
خوین دهباری تا دلوبین خوین ده نیو جه وهه رکه وی
شاهه لؤی ئیلهام له سه رده ریایی هه ستم خولد دا
به لکو و شابالی وه مه و جی قافیه ی گه وهه رکه وی .

به حری خه م

هه ناسه ناسه ئه م دلّه م
له به حری غه م مه لهی ده کا
نه بوکو تن ده بی خه می
نه بوکو تان په لهی ده کا
هه ڙار و پیکه س و ده ره
به ناهو میندی لیده ره
نه دایه ده یگری وه خوی
نه ئاره زووی له لهی ده کا
هه بُو و نه بُو وی کریو ه خه م
دو و چاوی تیپریو ه خه م
به چه شنی چاوی شایه ری
که فو و ده تووزه لهی ده کا
نه ما ته ڙانه وو غه زه ل
نه وهی زری یه بو ته زه ل

نه مان و مردنی ده وی
که چاوی له و زه لهی ده کا
نه شاپه زاوی گرفه يه
نه زاپه زیوی گرمه يه
نه زاده و هستن بوقله به د
نه چه شنی زه لزه لهی ده کا .

۱۳۶۱ — .

به سه رده رُوم

ساقی ! به سه رده رُوم .

به سه رشہ پوّل و شوّعله دا ، به سه رده رُوم .

خنکاوی ئاواي چاوی مەستم

سو تاوی تاوی هەستم

بە سه رزه مانى کاتش میرى تاقەدا

بە سه رشہ پوّلی پوّلی تەقلەدا

بە سه رەناسەدا

ھومىد و تاسەدا

شەرزاپ و کاسەدا

بە سه رده رُوم .

دلبەندى بەندى بەندىم

قەلغان و گولله بەندىم

حەيرانى چۈن و چەندىم

زېبوارى زى و زەوهەندىم

بە سه رده رُوم .

کی قه راره بیتھوھ ؟

گولن بلن که کن ده لئن ، که کن قه راره بیتھوھ
که کن ، له کوئی ، ج وخته ، چون ، به ئینتیزاره بیتھوھ
هه تا به که ئاگرین ، رزانی له علی ئاگرین
نزیکه هه رچی گول که هن له هه رچی داره بیتھوھ
له دووری دووره وو ، هه را ده که ن دیاره يار
شه ویکه له يله تولقد در ، که روز قه راره بیتھوھ

۱۳۶۲ — .

حاشا

له زیندان و زهلى زولمهت
له رۆژ حاشا ، له شەو حاشا
بە کوندى بىر و زاکردن ؟
له باز و کوتىر و كە و حاشا
وه کويىزىنگ و كە و کون کون
دللى پىزداخ و دەردى من
كە باز و كە و له هىلە گىدەن
له يىزىنگ و له كە و حاشا
له سەر دوو رىي نەبوون و بوون
نەبوو ھەمزازى ھەمزازى
كە نەيدى چاوى باز و گەش
له چاوى پىزله خەو حاشا
له ئامىزى تەم و زەلدە
له زولفى وەك شەوى يەلدە
ترييفەي زۇومەتى بە در و
تلۇوعى ماھى نەو حاشا

دلوپی خوینی سه ربه فرم
گزی بادهی ده فه و ده فرم
که سو و تا کفر و ئیمان
له زه بیی زوژ و شه و حاشا
ده ههی ته سیّحی کاژیلکه م
سه دهی دوورینی ئه زمانم
هه زارهی چه رخی زنجیرم
له زولفی لوروی ئه و حاشا
نه گول زاری هه زاری یست
نه دل داری به ری هینا
که دل داری بزو و خیشن
له دلداری به ده و حاشا
له به حری پر شه پولی هه است
له با تی ماسی پولی ده است
که نو قمی زه سمی گه و هه ر بن
له ته رخی زیخ و چه و حاشا
له هه لسو و زاندنی گوچان
له تیتو و زاندنی بلویز
که شوان و چوار بیی گورگن
له لاواز و قهله و حاشا .

سایه

دل بُوو به دواوه له هه رهه رد و هه رچيا
ون بُوو له گيذه لُووكه كهه ده پرچيا
ئاوا بُوو قلپه بى گريانى سورى مەى
شەھات وشىن بە شە و و شە و بە شىن شىا
شىعيم بە بەزنى سايىه بى زولفى ده گرت
شە بُوبە قە ترە يە ك لە بەحرى زولفيا
لە خۆمى خۆم دەگەزام هەر لە ناخى خۆم
ھەر خۆمى خۆم دى لە خۆما نەوە و نيا
ئەممابیووه پەرده بەختە كهه دەشم
دە ك ڙووت سپى بى دەسا بەختە كهه سىا .

به من چی

له سوْزم گرّ که نه یدریا به من چی
له شینم داکه نهی گریا به من چی
هه مو و دنیا گولّ الله و نه ستدهن بی
به بی دو و چاوه کهی شه هلا به من چی
له تاوی وی که من گرّ گرّ ده سو و تیم
نه سو و تا یا که ئه و سو و تا به من چی
له ده ده ریا که تینو و مام و به سوی
شه پولی هیممہ تی ده ریا به من چی
به هه شتی خوا ئه گه ر نوره و ئه گه ر حور
به بیوی جه نته تولمه ئوا به من چی

موحریق

مه غفوروه کنی که کوتی من که موشفیقم
مه سحوروه کنی که کوتی من که موحریقم
که متر له وهم که بزانن چ مودده عیم
زورتر له وهم که بزانن چ عاشقم
زشهم زوواوه له سه رم تله قی ئه وین
یانی له عه رده وه چو و بق سه ما لقم
عاشق به جه مال و که مالی ئه و که سه
موخالیفن که ده گه لیا موافقیم
هاواری ئیمه نه قه ت بیستی هیچکه سیک
بیده نگیسیه هه ر بؤیه عه ینی مه نتیقم .

عهشقى ئاهورايى

چاوم له ج بى ؟ له قامەتى زەعناییت .
ياگوئىم له ج بى ؟ له زەمزەمەي مەعناییت .
زۇوحەم بەج دەم ؟ بە رۆئىھەتى زۇئىاییت .
سەودا بەج كەم ؟ دل بە دلى سەودايت .
ئەرىزىشە يى دل ، گيان و دل قوربانت
عەشم بەج بى ؟ بە عەشقى ئاهورايیت .
ئەرىزۇوحى ئەوين ، فريشته كەرىزۇوناكى
شازادە پەرى ؟ يانە پەرى دەرىايیت ؟
وا دى بە سەرمداكە بچم بۇئەۋەز
وا دى بە دللا ، تىرىھىي نى ، ئەولايیت .

عهشقی بینیشان

گیانی گیانان ، شاهیدم نن ، شاهیدم رُووی زهردمه
ده فته ری ئه سرازی عه شقت ئه و دله‌ی پر ده ردمه

ئاخ کراباوه کتیبی کونی عهشقی بینیشان

خۆزگه به بزه‌ی شیرنت ، فرمیسکی سویرم ته رجمه
هه رچی زستانی که رُوبی ، هه رچی زستانی که دی
رُتکی يه ک قه تره به به حری يه ک هه ناسه‌ی سه ردمه
تو رزه بیعت گرتاه باوهش ، من شتائمه‌هاته کوئل
تو به هه شت سه رزه مینه ، من جه هه نهادم عه ردمه .

۱۳۶۶ — .

فهرد

مه جنوونم و ئاوینه بی فرمیسکی سویرم^{*}
وینه‌ی بزه‌ی شیرنی له يلا ده نویین .

۱۳۷۰ — .

خه يالى کال

ههی ههی له خه يالى کالی بیشه روایم
 ووهی ووهی له پریشکی شیعره کهی هه روایم
 دهی دهی ده وهره رهوان و رزوحی شیرن
 نهی نهی بگری به حائلی بیشه روایم .

۱۳۶۶ — .

گرzi ههست

بی گرزو بی شه زه رزم ، بی خهم و تاسه مچ ده کهی ؟
 بی مهی و بی قه ده حم ، باده وو کاسم ! چ ده کهی ؟
 پی به پی گرفه ده رزم ، تاکه له خوم تیده په رزم
 ساله ده س تین و گرzi ههست و هه ناسه مچ ده کهی ؟
 عاصمان بو ته زه وی ، یانی زه وی چوتنه فهنا
 ئهی فهنا ، تو له پهنا ، ئه و هه مو تاسه مچ ده کهی ؟

۱۳۶۶ — .

شه پول

کوتوم ئهی دل مو تاعم ، گهه مو تیعی بو موله ممهع نی ؟
 کوتی بو نیم له کاتیکا که تو موبدیعی مه تلهع نی .
 به نه رديوانی عه شقا چو ومه بانی مه عريفهت ، یه عنی
 شه پولی به حری ههستم بردمی بو ئه و په زی مه عنی
 به نه قدی دوو جيھان ده کرم قومئ بادهی له بی له علت
 که چى ئىستا قه رزداريش ده بم ، هه رېیژه ئه تمەع نی ..

۱۳۶۹ — .

شەھلا لا

لە گز و تین و تەبم شەھلا لا
 بۇ گۈزىت سەبەبم شەھلا لا
 جورئەتى دېشىم^{*} نى ئەبەدا
 يانى دېۋانە دەبم شەھلا لا
 چ عەزاب و غەزەبى پى ناوى
 كردى عەشقىت ئەدەبم شەھلا لا
 گز و تىنت بە دەرەونا ھەلچۇرۇ
 تالىبىم تاكە ھەبم شەھلا لا
 بە مىسال و مەسىل و تەمىسالا
 چۈن بىكەم شەرھى شەبم شەھلا لا
 حەسەرتت باوى لە بىر بىردىم و
 چۈرمە سەرقەولى ئەبم شەھلا لا
 كوردم و واتە لە كوردىم حاشا
 يانى تۈرك و عەزەبم شەھلا لا

خوّشی خوّشم به مهیّت سه رخوّشم
رّه و روح و راه و ته ره بم شه هلا لا

۱۳۶۶ — .

هاواری ئەھوەن

بزوانە ھەلقولى لە ناخى دلى يەكتەنم
ھەستى زولالى پىزندەھەسان و موتەنتەنم
دەربىاپى دەرد و داخم و شىعزم شەپۇلمە
تەئىسېرى ماھى رۈوتە مەھا مەددى شىۋەنم
بۇ دەربىزىنى واتە كوتىم سەركوتىم مە كە
سەرەتە رىزى سەربىزآفۇم و ھاوارى ئەھوەنم
بە و خەنجەری نىگايە كوتىم كوتىم مە كە
تەززۇمىيارى رۈوت و يېمەتال و جەوشەنم

١٣٦٦ .

ھەبوون و نەبوون

ھەبوون و نەبوون داوى سېي و زەش
كۆچى دوايى كردىشەوي سەرەتەھەش
زولفى پىزشكەن كەوتە سەرداۋىن
تەزبۇو بە زېزىنە فرمىسىكى خاوىن
بە قەد مۇوى سەردى لىپاپازامە و
بە قەد سەرى مۇوى جواب نەدامە و

١٣٦٦ .

گر

هه م هه م و هه م غه م ، هه م هه م هانم هه م
 هه م ته م هه م ماته م ، هه م گريانم هه م
 هه م پياله م گر ، گزووی رزووی هه تاو
 ته قله م یوه قله م یوه هه و رانم هه م
 شه قلنو شيعرى شه قله م یوه شه و
 خه و نى خاونى بىيانانم هه م
 شه يالى كالى و هه ستى كولىويم
 ده ردى گران و يىدە رمانم هه م
 وه ک زولفى نه مدى له ژير لاه چكە كەت
 زه نگه زور پەخش و پەريشانم هه م
 شه رحى مە شرووھى رزووھى مە جزووھى
 گر گر بسوو تېم ، ئۆخە م گيانيم هه م
 ده وەرە دلى یئو جەرگى هەستم
 ده وەرە جەرگى یئو سووتانم هه م ،
 هه م هه م و هه م غه م ، هه م هه م هانم هه م
 پىكەه لپىزانى زين و ۋازانم هه م .

و هر گیز اوی به ندی یه که می ته رجیع به نده که می «هاتف» ای ئیسفه هانی .

ئهی به قوریانی تو هم دل و هم گیان
وهی به حه یرانی تو هم ئهی و ئه ویان
دل به حه یرانی تو که توی دله ر
گیان به قوریانی تو که توی گیانان
دل به هه لواردنی چه نی توی توی
گیان به خت کردنی ئه وند هاسان
زئی گه یشن به تو عه جه ب سه خله ت
ده ردی عیشقت گران و یدده رمان
پیقسور و به هانه و هر ده گرن
چاوی دل حکم و گوئی گیان فه رمان
ئاشتی گه رگه ره کته فه رمو و دل
گه رخه یالی شه زینه فه رمو و گیان
بو هه مو و لا ذوئ شه وی جه زیه ت
زايده کیشا زوحی منی حه یران

دهستی ته قدیری تو له ئا کاما
زايرفاندم بهره و ده بيري موغان
خه لوهه تى واج خه لوهه تى ههی ههی
ئاگری واج ئاگری، هوی هان
ده مدی ئه و ئاگرهی له هه رلاوه
گز و شوعلهی ده زوبي بو هه رمان
پيره كهی هوگری گری ئاگر
دهوريان دابوو كورزی پيرو كان
هه موو ئاويئه و يئه، گولدىمهن
گشتى پيتولسروشت و گشت هوزان
موسىقا يه ك ته حه يورى حيره ت
ديمه ئيكيش ته ساعودى سورمان
ساقى يه ك زوو هه تاو و موو چين چين
مو ترييتكيش هونه روهر و ليزان
كى كه شه رحيم كوتوت و يانه كوتوت
زىكى خزمە تگوزاري پير هه موان
منى خه جلاؤ بە هوی مسولمانى
ده تکا ئاره قەم لە نېوچاوان
پير كوتى كىيە ليره؟ پىيان كوت:
ئاشقىكى پەشيو و سەرگەردا

کوٰتی مهستی به گولشہ زابن که ن
سه ربه خوگاه رجی هاته ژوور میوان
ساقی ئاگر مه بہست و ئاگر ههست
کردی پرگز پیاله بوگزدان
هه رکه نوشیم فهنا بوو عه قل و دین
زهیب و بزروا به تین و گز سووتان
کله للاکه و تبوم و مهست ئه و ده
به زمانی نه کوتیری قهت به زمان
بوونه ویژه رته واوهتی گثیان
وا ته نانهت و هرید ئه وا شه ریان
هه ر خودایه ک ههیه و نه سی و و دوو
و حده لا الله الا هو

ئاوه‌ینه‌ی ئەسراز

هه تا چەوگانى زولفى دا لە گۈزى قەلىبى ئەويندارم
لەويى زۆرچىۋە دل دە گرى كە كوتراوو بريندارم
لە سەرسەروا يى چاوى ناوى خۆم دانا لە پىناوى
شىعر خويىنى دل، دەتكىتە وە هەر دەم لە تىو زارم
هەناسەم سەردە يانى يىگومان زىريانى زستانە
سرىشكىم يە كە بە يە كە دەخوشن، شەھابىن، ئەزشەوى تارم
لە بەندى ئىتتىزارى عەشقىيا عومرىكە زىندانىم
گىرفتەم، چاوه زىتى لە فرى لە بارەمى وىم، گرفتارم
بە عەمدەن چوومە سەر زىنگەي ئەوينىم بەلكۇو بىيىشم
كە دىتىم قەت نە ما خۆ بۇ نموونەش توْزى ئاسارم
ج سەيرەن سەيرى تەيرى عەشقى مەشقى يېپەز و بالىم
سەيرەن تا بلىي ئاوه‌ينه‌يى ئەسراز و ئىسراز
بە زەھرى مارى گىيانى شەوبىن ھەنگۈيى بزەت، بەدرا!
بە غەيرى لە يە تولقە درى خوجەستە ئى زولفە كەمى يارم
شەھىد و شاهيد و مەشهودى شەھدى ئەو شە كە لە عله م
وە كۆزۆز، وە كە هەتاوى نىوه رۇيان زۇونە ئىقرازم

له عه سري ڙيانه وهى يه ک خاتره هى شيرينى له بخه ندت
له قه سري مه تله عيٽكا ڙووحو هشقت هاته ديدارم
کوتم ئه روح موتيعم، گهه موتابعى بوچى په يدانى؟
کوتى په يدام و ناپه يدا، ئه گهه رنورم، ئه گهه رنارم
موحitem يا موحاتم هه رجي هه مه سويرى ته قديرم
له دهوري مه ركه زى شه معا منى په روانه په رگارم
چ يئزه حمانه بومباراني کرد ڙوانيني ئانۆميٽ
نه ئاداري له سه رپاداري ما شاري دلى زارم .
نه سيمى يادى ده نگى پى ئه وينى دى به گويى دلما
ده ييٽه له عل و دوز، ده تكى له چاوي سيس و خه مبارم .

ته عبیری خه و نیکی ئالۆز

پریش پریش ،
له ژیره وری بارانی بوماردو ماندا.
په راش په راش ،
له مەلەندى سەركوتۇون له سەرھەلداندا.
غەریب غەریب ،
له غورىيەتى ئىنسانىيەتى ئىنساندا.
تاساو تاساو ،
له عالەمیك فیما به ينى ئىمکان و غەيرە ئىمکاندا.
شەقاو شەقاو ،
له شوينى شانقى شىنىتكى يېنىشاندا.
زۇوناڭ رۇوناڭ ،
تارىكتىرين نوخته ئەن دەدۇزمەوه و
دەقىق دەقىق ،
ژمارە زەمىزى كلىلى ئەم زاوىيە زەمىزاوىيە دەيىنمەوه و
ژمارە زمار ،
وەريده گىرّمەوه بە پىت .

نوخته نوخته ،

به پیشروی نووکی عه نقا ،

دلزپ دلزپ ،

به جه و هه ری خوینی هه لر ،

وه ره ق و هره ق ،

له په رتزوکی بالی هوما ،

رسنه رسنه ،

زه سمو لخه تی زه سمی له زه سمه ده ریچونی هونزاوه يه ک ده هونمه وه و

وشه و شه ،

به خوّله میشی قه قنه سیش ،

هه و دا هه و دا ،

ئه مرزا وشكی ده که مه وه و

حه يران حه يران ،

هاوده نگ ده گه ل

سوزی سازی بالندهی بالسنه وزی شه پول ،

شه پول شه پول ،

هاوئاهه نگ ده گه ل

ئاهه نگی شه قشنی فرقشنی گریان ،

زه وان زه وان ،

له نیو جه رگ و دل و گوشت و پیست و ئیسک و خوینی خوینما

ده يخوینمه وه .

قورتم قورتم ،
ژه هری هه لاهه لی شه و گار
ده خوّمه و و
لیکدا لیکدا ،

له ته سمیه‌ی سه‌مای بال و په ر لیکدا ییک
بُو بالگرن .

هه پروون هه پروون ،
له شه قامی قامی فهیز و فهوزی فهنا ،
ئاللوز ئاللوز ،
خه و نیکتان بُو ده گیرمه و و
شه قار شه قار ،
بُوشتانی لیکده ده مه و و !

* * *

دوینی شه وی له خه و نمدا ،
په بیتا په بیتا ،
قوز قوشیان له گه رووم ده کرد .
که زا په زنیم ،
خرم خرم ددانی رقهه لگرتمن داده کروشت .
دوینی شه وی له خه و نمدا ،
چه قهی کوکه لاشکم ده جوو ،
له بہرتالی به دم و چاوی داوه لاما تف ده کرده و و .

بۇ تەعىرى ئەم خەونە چۈرمە لای ھەتاو ،

ھەتاو پىشكەنى و چى نەكوت .

دوينى شەۋى لەخەونمدا ،

چىا بۇ دەريا دەگریا .

بۇ تەعىرى ئەم خەونە چۈرمە لای ھەور ،

ھەور بە سەرمندا گریا و ھېچى نەكوت .

دوينى شەۋى لەخەونمدا ،

تەرمىم لە سەرپىشكەى شەپۇلان زادەرلار .

بۇ تەعىرى ئەم خەونە چۈرمە لای باوکم .

باوکم زۇمىي و ھېچى نەكوت .

دوينى شەۋى لەخەونمدا ،

گورگىيىكى گەز ،

بە كىللىقى زىنوتىكى گەزۆل ،

شىمالى بۇ شوان لىدەدا .

شوانىش خرب بۇي خەوتبوو .

چواربىن كارتى داوهتى دەبرى بۇ شەگەل ؟

- ئىيمە ليمان گىزراونەوه ،

بۇ هاتنى ئىيەي بەزىز

بۇزەماوهندى « ددان » و « گۆشتى تازە » .

زۆز : نادىyar .

کاتژمیریش : دیاری نه کراو . -
 ئه و خدونه م بوشوان گیزاوه .
 گوچانی له مل مه زنک کرد ،
 سه ری بزی و که ولی کرد و
 جه رگ و دل و سپه لاکی خوارد و کوتی :
 « ئه مەش تەعیری خەونه کەت » !

* * *

دوینی شەوی لە خەونمدا ،
 دەنیو جه رگەی دلی دەردا ،
 ددانی دەردېتکی تازە چزووی دەردا .
 کە زاپەزیم ،
 زھوی زاری ئاواللە کرد ،
 گولالە يە ک دەنیو گوللە و پووکە و خویندا سەری هەلدا .
 دەستى درۇو را دە وەشا بە گۈزە با ،
 بۇ تەھنیەت بە خىوی شەو .

* * *

دوینی شەوی لە خەونمدا ،
 دیوھزمە جه رگ و دلی منى دەخوارد .
 پەنجەی براکەمی دەکرۆشت .
 بە ھاورىشمى پرجى خوشكم ،
 دەم و پەلی دەستىنبوھ .

به ئىسىكى پەراسووسى باوكىم ،

دانە كانى دەئاژىتىوه .

كە زاپەزىم ،

- با - لە كۈرۈچە، لانكى بە تالى زادە ئازاند .

جادووگەرنىك لە كەلاوه

مەشكەي خويىنى خەلکى دە ئازاند .

بە پەتكى مارى زمانى ،

پەزە سلىئىركەي دەخنكاند .

تۆكۈولە كەي زمانى خەلکى دە ترووكاند .

پەزۇبائى هەلفرىنى هەلدەپېزۇۋازاند

تەسيحىتىكى بە چىنگالى دەستە و بۇ

نا.. بېبورن

ملوپەتكىكى لە ملدا بۇو ،

دەنگە كانى كەللەي سەرى بىنادەم بۇو .

بىنيشتى نەرمايى گۈيچەكەي مندالىكى ساواى دە جۇو .

.....

نېنۋەكى پلووسكى خويىن و

قىرى سوورى ، تاڭىكەي بە راوه ژۇوى گۈز بۇو

گۈيچەكە كانى كونە مېرۇوى پىتى مۇرسى و

زارى هيلا نە زەرگە تە و ژەنگە سوورەي

تەوس و تىس و تانە و بۇختان و درۇز بۇو .

کلکی پردى دووپشکى دوژمنا يه تى و
هه ناسه ي زهشى دووکەلى پشۇو سوار بۇون .
له بى دەستى ،
جىڭكە مۆلى گورگ و به راز و زېتى بۇو .
لاقە كانى تا كۇ ئەزۇن بە عەردا زۇ چۈوبۇونە خوارى .
چاوه كانى گۆمى خويىن بۇو ،
جىڭكە يەھەلە و قىزنى گۆمەي دېۋەزمە و زەۋەزە .
نووشته ي ئەسکەناسى بە مەل زەشە گادا ھەلدۇھاسى .
زەنگولەي دە كردى گوارەي گويىچكە ي كەللە شېرى شەرزە و
بە كلکى گويندرېزىدا ھەلدۇھاسى .
ئاوري بە خاک دە گۈزىنە و
باي دە فرۇشت و ئاوى دە كىزى
قىرقۇچكە ي عەنقاي عەشقى ھەلدەلووشى و
دەلەمەي ھىلىكە قەقنهسى سەرەلەنە وەي ھەلدە قورىاند .
دانى پىشكەنин و لىتى بىزەي
وە بەر چەرخى كەلىپى يېھەزە يى دەدا .
بە تەبەنەي شاخە مار و
داوهەزۇوی جالىجالۇوكە ،
كلاوى ونبۇونى دەچىنى ، بۇ سەغىرە جن !

* *

دوو دووپشک پەپولە يە كيان دە كرماند .

چوار چوار بی پیشه یان ده کر و شت .

ده ست فروشیک ، ده ستی ده فروشت .

قه سساییک ، زگی خوی ده دری

نه ج حار لکیش ، په نجه ره یه کی ساز ده کرد ،

له تی سقانی کار ژوله یه ک .

ماریک له سه ره هیلکه که و پاپو که ای خوارد بwoo .

هه لؤی مه زگ !.

قه ره پو ولی بو مبی خوش بی هه لداویشت ،

به سه ربو و کی به دبه ختیدا .

له ژیر دیواری تم و تو ز ،

دوو یچوه مه یموونی بزوز ،

کایه یان ده کرد پیکه وه

به شو و شه مه زمه ری تازه ای دوو چاوی شین ،

له سه رگیلا سی دوو گواره ای دوو گو یچکه ای هه لپچکرزاوی

کیش لکی سه رو قثر ثاللوز .

زز دایکیک ، ئه نگوتکی دلی زز کچه که ای له تیر ده دا .

رتو یکی پیر ، یچوه گور گیکی شیر ده دا .

کتکنیکی ره ش ، قاچکی یچوه که ای خوی ده خوارد .

ور چیک ،

با زه لینی ده کرد ،

به دم و لو و تی هه ناسه ای هه ستی سه رب هستی .

لاؤئک،

شهقی له کاژیلکه‌ی سه‌ری دایک و باوکی دهدا.
کوندیک،

له سه ر دار هه ناري سينه ه كونكوتر له سه نه ه
له سه ر دو هيلكه ي كلو لي ، هه لنيشت و و :

دروهه زدیها،

له قاپیلکه‌ی له دایکبوونی پیلاتیکی زورگه وره ، سه‌ریان تازه هنایه ۵ دهر .

گزه با، به ژئی ژیتاری دارتیله کان،
تاهه نگ، مه رگ، لته دا.

زمانم وه سیمی رُووتی ههستیکی گیان سووتین که ووت و
بورو به کلکی دووبشکی زدهش .
بورو به گوچان .

بُو و بُه مار و بُو و بُه هه ڙديهای پيٽامان.

三

تەلەقەزۆن فىتو وى لىدەدا

بۇ ئەسپى تىنۇوئى خە يالىكى پۇرچى بىچەلاؤ پۇوج.
بۇمېسىكى ساعەتىان لە نىۋزادىيۆكەمان داناپۇوه.
بۇمېسىكى ساعەتىان لە ژىز زمانى من داناپۇوه.
بۇمېسىكى ساعەتى لە نىۋ كاتىز مېرىھ باغەلىكەم.
دۇو بۇمى ساعەتى لە نىۋ گلىئىھى دۇو چاوه كام.

دوو بۆمی ساعه تى لە نیو لوکەی هەرتک گویچکە کانم .

بۆمیئکی ساعه تى گەورە لە نیو میشکم .

بۆمیئک لە نیو باعچە کەمان .

بۆمیئک لە بهر دەركى حەوشەی

دەرك و فام و تىگە يشنن .

بۆمیئک لە نیو بارەلۆکەی هەورى سپى .

بۆمیئک لە نیو بارە زەزى هەورىكى زەش .

بۆمیئک لە نیو بۇوكە شووشەی مندالىكى سەرەتايى .

بۆمیئک لە نیو گرپیو و چكەی پەروەندە يە كى جىنابى .

بۆمیئکی ساعه تى بچووک ،

لە نیو بۆمیئکى گەورە تر .

بۆمیئک لە سەر زىگەي مىژوو .

بۆمیئک لە ژىرنە خشەی كۆنى جوغرافيا .

بۆمیئکى زۆرگەورە لە ژىرمە عنای قۇولى شىعرى باران .

بۆمیئکى زۆرگەورە لە ناوكۆشكى هەتاو .

گەورە ترین بۆمی ساعه تى ئاتۆميان

لە نیو بهاردى

كاشمىرى

دللى پرم

دانابۆوه ..

دوینی شه وئی له خه و نمدا ،

قش قش زوحی په پوله يه ک

له نیو قیلی قه هر و رزق و قیندا ده کولی .

که زاپه زیم ، سه ری بزاو

له سه ر ته رمی سه ربزاوی خوی ده گریا .

ته رمی بیسه ر

سه ری بزاوی خوی ده برد به دیاری

بو سولتانی نادیاری

ده ریای فرمیسک .

گرین قاقا پیده که نی و پیکه نین گوز گوز ده گریا .

ئه سپی زه شی سه رکه شی ئاسمانی شه و ده یحیلاند .

شیعریک ، پز به زاری هه مو و ده ریا کان ده خروشا :

«ئینسانیهت به ستويهه تی ،

ئینسانیهت به ستويهه تی له مه لبه ندی به سته له کی

کفری تفهه لاویشنی ژیری سیفری

مو تله قی مینهایی بیبرانه وه .

به ستويهه ته وه زنجری که رزهه قافیه ،

دهست و پی شیعری زه ردی گه لا زیران .

پاییزیکی زور ناخوشه .

ناباری شه کراوی بزه له هیچ داره شه کره سیویک .

ناباری په پوله هی ئه وین له هیچ هه وره سپیلکه يه ک .

ناباری په زی نه سته ره ن له بالی هیچ فرنده يه ک .
کریوهی گه لای په نجه يه و زه هیلهی بارانی فرمیسک .
نه متومانی شله زانه و تو قینی زراوی زهنده ق .
گه ردہ لولی هه ناسه يه کی دریشه .
له بادیهی سینه يه کی زور به تاسه .
پاییزیکی زور ناخوشه ،

زور ناخوشه ،

زور ناخوشه ،

شه خته لیداوه ته ماتهی دلی بیستانی ته راوه ت .
دوك لیداوه تریزه شهی داره میوی باخی ئه وین .
شه خته لیداوه هه ناری ترش و شیرنی باخی ژیان .
پشاو پشت ده گه زینه وه عمه قره به کانی ئیتیزار .
شل بوونه وه پیچ و مو رهی بزو و ته وه » .

*

هو په پووله پاییزه به سته زمانه که !
په زه کانت بو و دریون ؟
کام گزه با په زه کانتی وه به رجه نجه ز و خه نجه ری که لبی داون ؟
باله کانت به مه قه ستی
کام زربانی بیبه زه بی هه لقرتاون ؟
هو فریشتهی چاوه روانی رزو وانی زه وان !
تیکرمانی زه وحی زو و حم بو هیناوی به دیاری

له دیاری بۆ مباردومنی هه ناسه .

هۆ .. هێزا فریشته کانی جه هه ننه می قه هر و عه زاب !
دهقاو دهق ره سمي دۆزه خيکى وام بۆ کیشاون به وردىنى ،
کە سه دان دۆزه خى ئىوهى ده بى بدهن له مزگىنى .
هۆ سولتانى دهريای ئە وين !

وينهى مروارىي فرمىسكم بۆ هىناوى به ديارى ،
له سه رجاوهى ھەستىكى خاوىنى رۇونزا .
ئەى سولتانى چىاي بەرزى !

وينهى ھە تاوى زېرىنم بۆ هىناوى به ديارى ،
له ئاواينهى فرمىسکى پىشىنگدارى چاوه کانمدا .
هۆ رۇوحى گەورەى دهريا كان !

هۆ ئاواينهى ھەورە کانی رەش و سېى !
ئەلچەى شەپۆلى دهرياي كولىنم بۆ هىناوى به ديارى ،
له سەر لەپى دەستى دلما .

هۆ هێزا دوو فریشته ئەحرىرى خىر و شەزان !
نامە يە كى رەش و سېىم بۆ هىناون به ديارى ،
له شەوگاران و زۆزگارانى تەنیاىي ،
له ئە و پەزى پەزىو بۇونى ھە بۇوندا .
هۆ بالىنده بالسەوزە كە !

وينهى گۈلىكى سورى
باغىكى دوورم بۆ هىناوى به ديارى ،

ده گه لگه لای په نجه هی خه ناوی و خو نی ناوی .
 ئه هی حوری و فریشته کانی به هه شتی هه تا هه تایی !
 رزو حی په پووله يه کی نوورانیم بو هیناون به دیاری ،
 که شو هره تی «پاییزه» يه له به هاری نه مامیدا .
 ئه لا ئه هی سولتانی جه نگه له کانی هه لدزین !
 غه رییک به ته و هرداس و ته و ری به یان ،
 هاتوتاه شه رزی پلینگ و به و ری به یان ،
 به پیچاوه دیری شیری پشنله ستوری .

دوئنی شه وئی له خه و نمدا ،
 تریفه هی سیحری زیوینی شیعری به درم ده دوزیوه ،
 تا هه لبه ستی سه رمه ستی
 کوئتری سه ربہ ستی هه ستی له رزو و بهونمه ووه .
 دوئنی شه وئی له خه و نمدا ،
 پولی شه پولی پرشنگی سه وزی تاوم ده دوزیوه ،
 تا وئنه هی ئاوینه هی شیعری که سکی به سه ردا یشممه ووه .
 که زا په زیم ،
 شیعری رزو و تی په نجه هی زه ردی گه لایه کی هه لوه ریوم وا هونده ووه ،
 که وئنه هی داری پیبه رو به رگی ده هینتا به رچاوان .
 که زا په زیم ،
 حه یرانی ژانی برینی

به رز ترین چیا کامن وا تیهه لکرد
 که وئنهی له علی گزینی جه رگی ده هینا به رجاوان .
 که زاپه زیم ،
 ئاهه نگی فرینی پیلی
 گه وره ترین ده را کامن وا خوینده وه ،
 که سه رتا پای ثندامی سه را پا خوینی مه رگی ده هینا به رجاوان .

* * *

ئه رئی ئه من په زه که سک و سووره کانی پشکووتنی پشکوونه بروم ،
 له ئا گردانی سه رسه وزی گولی سوری
 هه و هل باخی يومن و هاتا ؟
 ئایا من بازی سه رشانی میزوونه بروم ،
 به رله وهی که گه لای په زه کانی هوما هه لوهرین و
 لق و پوپی بالله کانی بقرتیس ؟
 داخو من میزوو زایکی گه وره نه بروم ،
 به رله وهی که میزوو په زو پو ده رتی و
 دووشاخی زه شی لیبروی ؟ ..

*

حوبارا نیم !

حوبارا نیم ، هیلانه يه ک به کویره وه ری سازکه م و
 پاشانیش پیش نه زانمه وه !
 وه بیرم دی له عه سری رامسیسی دووهه م

وینه گه رینکی گه وره بورم ،

وینه سه یرم ده کیشانه وه بیوینه ، له سه ریستی ئاسکه کیوی .

ده ندیکیان لیزاده مام و

ده مسووتاندن

له ترسی توّله‌ی زیله و تاد .

ده گریام و فرمیسکه کانم

ده تکانه سه رخوله میشی شاکاره سووتاوه کانی

ته یار بیو و بیو بادردن .

با - ده بیردن خوله میشی تابلّو کانی نهیشی

بالانوینی قهساوهت و بیبهزه بی .

وه بیرم دی ، که دواین جار

تابلّویه کم کیشاوه وه .

تابلّویه ک به دریزایی رنگه‌ی شه و گار ،

به پانایی قورستین هه نگاو بهره و قهلای مه زگ ،

له تاقمیک دیله به سراوه له یاه کتر

به گوریسی ئاخیکی زور دوور و دریز .

که گرمدا ، ته نهان گوریسه که سووتا .

له پریکا دیم دیله کان رنگ هاتنه ده ری و

هه لاتن ژووه و ده ریای خوین ،

بوون به شه پول .

ده ریا سه بیر توّفانی بورو !

شہ پوّله کان ده گه یشته هه وره کان !
هه وره کانیش ، بوقاً سماںی هه رکوئیه ک - با - که ده یبردن ،
ریزنه بارانی فرمیسک و خوین ده باری به سه رویندا .
گولی سوری شیعرو داری سه وزی موسیقاً شین ده بعون ،
هه زارهه زار ،
بهر لوهه که هومای هه تاو ،
له قاپلکه کا زیوه ، سه ریسته ده ر .
ته نیای ته نیا ،
ته نیا ته نیا هه رئنسانیک ،
ته نیا دیلیک
له چوار چیوهی جهه ننه می تابلُکه مدا مابوویه وه .
یَدِه رفهت و ده ره تانی ده بیازیون ، داما بوویه وه .
که ورد روانیم ،
ورد ورد روانیم ،
وینه خوم دی گرگز ده سوتا ده گزدا .
دوای راماتیک ، خوّله میشی دواین وینه م ،
بايه کی توند هات و بردي
به ره و سه حرایه کی دووری چولی
چهند کاکی به کاکی ..

دوئنی شه وی له خه و نمدا ،
ماله که مان به بالی په نجه ره فری !

له تاپوی سه وزی
سیبه ری دارگویزه کهی حه و شه که مان
پرسیارم کرد ؟ ته عیبری ئام خه و نه چیه ؟
تاپوکوتی : ها ! نا بینی ؟

له هه و ری هه ستی سه ریه ستی ، بارانی گول ده باریت و
په نجه ره کان چه پله لیده دهن بو باران .. !

بۇ شاعيرى، كە سەد سالى دى دىيتكە دى

كىيىو سېبەرتە

خۇرپىشىكىكە لە ھەستت

زۇوبار دەمارى سېحرتە و

قافىيە قفلى شىعرتە و

كىش قەللتە .

لە حەسارى ئەم قەللا قورۇقوشىنە تا

داوهت شىنه و شىن داوهتە

زىنگا مارى زولفى لوولى

ھۆنىتە وەى ھۆنراوهتە .

جىپىت گۈزىكى تەنگ و تارە بۇ ناھومىدى و

خەيالت رەخشىكى فىزندە يە

دە تىرقىتى بەرە و نەدىو .

بۇ تۆباران

ھەر دلۇپىتىكى

ئاۋىنە يە كە بالا رۇوان

بۇ رۇانىنى بالاي زۇوان

تۆفان تە حللىلى زەواتتە

له ئە و پەزى سەركەشىدا

ئەستىرە تۆزى فرمىسىكى شىعرە كانت

ناشكىنى لە گەشىدا .

هە يەھات ! پەتكى گىژەلۇوکە

كۆترە شىنگەي ھەناسەتى خنكاندېبى

هە يەھات ! بۇومەلەرزەي نەھات

كۆشكى رۆختى

رۇماندېبى .

هە يەھات ! هە يەھات !

سېيىممارى داڙىزەرى خۇوهەرنەق بى

ھەلدىيردرىي

لە ھەلدىيرى قەلايى شەۋزا

قەلايى كى بەرزو پۆلاين

بە دەستى خەلاقىقىتى ھونەرىت

داٽرژتىبى .

هە يەھات ! هە يەھات !

بە دەستى خۆت

خۆت كوشتىپت و

ناشتىپ

هە يەھات ! هە يەھات !

تاپوی دارستان

به پیوانه‌ی شیعره کامن ،
شین و شه پورتان ده پیوم .

به جه و هری فرمیسک و پیشووسی مژول ،
وینه‌ی پاییز ، له سه ردوایین گه لای
شیعری هله لوهستان ده کیشمده وه .

له زهوانی روانی سیحری هیلالی نیونیگاهودا ،
نه قیمه‌ی هله لوى بینیستان بهدی ده کام .

له شهوودی به دریشتاندا ،

به پیوانه‌ی جه زر و مه ددی ئدم شه و گاره دریز بیوه
زهربا زهربا ،

تریفه‌ی رزو و حی زولالیو ده خومه وه و

له موحاقی رزو و هرگه زاند نیشتاندا ،
شپر زه بیو له بهر ده کام ،
ئه‌ی بالنده کوچه ریه کان ،
که دینه وه و ده رزونه وه ..

له چزانه وهی ملوینکه تان
گوں ده باری و

په پولهی گزی فانروسی پیتووسه کنه م
بالدہ گریت و ده فری
به ره و هه ره به رزه لووتکه کانی به رزه فری .
باه په نجه رهی هه ناسه ما

پوں پوں
په زه سیلکهی شیعر
دینه ژووزره وهی په رتزوک و
ریگه ش په نگاو ده خواته وه
له سیبه ری هه لفربنی کوژتره شینکهی سیحره کام .
ئهی هه وره کانی ییسرود!
ئه گه، رچاویک به ژیر پیستانا بخشین ،
دلی خورئاو ده خواته وه
له سه رچاوهی زولالیتان

*

پی له ژوین ده گه ریت و
چاو له بیشین .
گوئی له بیستن هه لبراؤه ،
کیو حه یرانه و له خورزاگرتن ده گه ری .
ئیوه چ زاده ئاسایین ،

ئەی زېچكە فرمىسکە كانى نەرمە باران !
 ئۇوهچ سەركەش سروشتىن ،
 ئەی هيىشە مرواپىكانى زېزنه باران !
 و ئەتۆچ موعجىزە يە كى
 ئەي لافاوى سەوزى زۇوان !
 لە شويىنىكا ، كە با ، بهرد دەتۈنىتەوه ..

* *

پۇلى كەومارى قافىه
 تۈوكى سەرى سېحرە كانت بە - با - دەدەن .
 بۇو تىمارى شىعرە كانت
 ماسىسى و شەھەلەلۇوشۇن و
 ماسىكانيش دە ئۇوه و
 دەبىنە مار و جەرگ و دلى هەرجى سوۋە و ناوه رۆكە
 زەگ بە زەگ و يە كە يە كە
 زەزال بە زەزال دە كەن و
 پەز و باڭ و ئىسقاپىكىش مايتەوه ،
 ئەمزا هەر تۆيت و هازىنت و خۆلەمېشى شىعرە كانت
 لە خۆلەمېشى قەرىحەي مۆركە لىدرات ،
 قەقنةسى سروودىتكى سەوزدەزۇي
 كە زۇح وە بەردار و بەرد و ئاور دەنلى و
 دەنئۇ گىزدا گۈزگالى نبووغىكى نۇي دەزۇنى ،

هو .. ههستی ییته پل و شه مشیر !
 ده ریا ئه گهر توّفانی بی ،
 ههوا ئه گهر بارانی بی و
 باوهشی زه ویش ئاوه له ...
 به ژماره‌ی گه لای هه مو و دارستانه کانی دنیا
 هۆزراوه‌ی که سک و سور و شین ،
 له باوهشی خامه ده زوی .

*

ئه وه دلمه !
 ئه وه ده نگی ته پلی دلمه !
 که به نه ردیوانی ستونی فه قه راتی میز ووی شه زدا
 هه لدہ چیتہ، ته سخیری فه زای جو مجموعه .
 ئه وه دلمه !
 ئه وه خوره‌ی خوینی دلمه !
 که به ریشه‌ی میز ووی زه شدا ،
 هه لدہ کشیتہ لق و پوپ و گه لای شیعر تک
 سپی وه ک سینه‌ی هه تاو .
 ده ریا شیعری شه پوله کانی ده خوینیتہ وه و
 ده گاته قافیه‌ی که نار .
 شه پول شیعری خوینی من ده خوینیتہ وه و
 ده گاته دل .

دلیش شیعّری دهربا و شهپژل و سهخره دهخوینیته وه و
ده گاته تاپوی دارستان .

۴۶

هو برسکهی ههوری سیا !
هو شمشیری بالی شه و گلار !
له ژورته وه
ته قلهی وشهی زه نگاوزه نگه و
ده سریزی تیریزی شیعر .
له ژیرته وه ش ،
له ژیره وهی مه لبه ندی دووکه ل و مردن ،
زوانه وهی پیشه یه کی چز
تولهی سهوز و
مه رگی سور و
ژیانه وه ..

۱۳۷۴ — .

ئەوین

سیللاوھات و
زۇوگە يە كم بۇو ، زۇوخاندى .
بەلام ، لافاوىش نەيتوانى
خۇشە ويستىت ، لە دلما بکۈرۈنىتە وە .
ئەجهەلھات و گىيانى بىردم ،
بەلام نەيتوانى ئەويىت
لە سەر دوايىن چىلى دلەم ھەلبىرىنى .
ئەوه ئىستەش و شكەسالە و
تەنيا خورەي خۇشە ويستىت
دەشت و كىيۇ دار و دەوهەن دەخەملەيىن .
شەم و
پەپولە و
زۇوبارە ، خۇشە ويستىت .

ههزار ساله

hee zar salle kooriye hame mik leh joolaneh vohi he naseh mada raa de zin
hee zar salle lootkheh i te mik leh seh riki zaoui xeh yallm deh xoviteh voh
hee zar salle mdeh vaneh xeh mi xoom
taash vaneh heh sti xoom
baaxh vaneh xonjeh i zanim
ho .. nasaktar leh pehzi gowl
yekh vashter leh shouwsh i yekkeh redi sheh vam
yekazar tr leh peh povo le
xeh mi toh heh libe sti tere
koordani kgrfah i na gah
qasipah i khankandani keh wo
kgah i suootani koottah
ho .. tizh pehzi tr leh brooske
hee zar salle leh toh deddow
leh shlyir

له مانگ ، له خور ، له ئەستىرە

ھەزار سالە له تۆ دەدویم

له سبې يېنى

له ھەزار سالى داھاتۇو

ھەزار سالە سەرمماۋەزە و

سەرمماۋەزە و

سەرمماۋەزە .

١٣٧٧ — .

رِبَّ الْمُؤْمِنِينَ

که رو خوّله میش

خاتون که کچی خوشکی خه سووی باجه مه نیجه
ززخوشکی خه زوری حه مه خویتالی خه جیجه
ژنخوشکی برا گه وره بی خالی خله قیته
با پیری په رینازی کاه هه بیو و ده نه تیجه
حالو ژنی هیوه رژنه کاهی ئه سممه ره سوره
ئه و بیوه ژنهی هه بیو و برايه ک له کولیجه
جا زر کچی ئه و تاقه برايهی له شنویه
خزمی کوزی پور زامه که کاکی له خه لیجه
من وا که له حاندی هه موو . . . خوّله میش
خاتون که ره ئیستا کاه گه یشتمن به نه تیجه

دزی نامه رد

دزی نامه رد و رزد و پیکاره
ده بزی مالی خه لکی نیچاره
بو ئه وهی واله رزوی نه خشنه وه بى
کیشکی مالان ده کیشکی نیواره
به درو خوی ده کاته پیاوی که ر
به مه سهل حه زده کاله روخساره
شیک و پیک و موزه ییه ن و خوشبو
ده س به ته سحیب و لیو به سیغاره
که و شه کانی به چه شنی ئا وئنه
به لام دلی وه کو و شه وی تاره
چاوی زیتن به شه و ده لی گورگه
ده خوشی نیوه شه و ده لی ماره
گوئی قولاغن وه کو و که ری گوئی قوت
زار کراوهی له گوین سه گی هاره

بیتنه گه ر مالی ئیمه با کم نی
کوْلَه که‌ی لیده بیتنه سیداره
هه ر بینا ئیستا ، ده میکنی تر
به سه ریدا بز و خن ئه م داره
چ ده با ؟ دیزه کون و گوزه شکاو
له باتی ژیرچه نه و گول و گواره
جا و هره قوتراو و تالان بی
سه ره زای بومب و توپ و خومپاره !!

۱۳۶۳ — .

زاوای نه و هد و دو و ساله

پیره پیاوی نه و هد و دو و ساله
بوته زاوای حمه دی مام ساله
حال و ئه حوالی پرسین چونه
ماره یتکه‌ی یه ک و نیو میلیونه
چارده وو پازده ده بیت و نابیت بووک
تووک له باعیسی ده کا و ده زنی تموک
شازده ئاغای لیکراوه مامه
داشه هاره‌ی پینه ما بو دامه
کرده وه‌ی سه ربه خود و یسته گیبر
پیاو له گومی رزده کا و چال و بیر.

بیری ئەم ھۆنراوه له «موسی و شبان» ئى مەولەوی وەرگۈراوه :

موناجات

کورده يە ك ھەبوو ، ئەو خەلکى ھەوشار
دايم له دى بۇو ، نەيدىبۇو ئەوشار .
- ياخواي بانى سەر ، ياخواي بانى سەر !
چەكوش وەستايىت سەبەب ژانى سەر
يا خواي لە عاسمان بە چەكوش دايىم
ھەسپران ئە كەى بە بزمار قايم
بە بەعنىك لەوان شە و چۆرت ئەهاوىنى
قازانجىت زۆرىنى كلاو ھەلدأوئى
گۈنگۈرى پەند و فەرمایىشتى خاس
وە ك لەعل و دوزىز و ياقوقوت و ئەلماس
يا خواي لە ھەوران كۆلە وەز وەزىن
بە ئاوپاشى زىز بارانە پېزىن
خواي^{*} دوانزە عىلىم ، فاتىحازەوان
قولەوە للاوئىز ، پاش نويىزى شىوان

خوای له سه رسفرهت سهت هه زار ته عام
پیشنهت هه زار پووت زون فه قهت بو تام
سهت پووت خوی فه قهت بو پیوه رکردن
سهت هه زار مه له ک بو میش ده رکردن
حه و سهت هه زار دهست ئافتاوه و له گهنه
کتی قسان بکا ، ثیئری ؟ «چه نه چه ن» !!
وتاغی ژوورو پر له مافوروه
زه ژی سماوهه رثیئری کافوروه
يا مرخیش مرخیش کافران راکیش
بو لای جه حائم ، به ژان و به ھیش
جه حائم چی بی ؟ ته نوری قوول قوول
نا یاهه ده رو به بدرتیل و پوول
ئه هر یمهن چی بی ؟ هه تیوی جه سور
چاو شینی به د فهه ، خولا مانه سور
کتی گهه کیه تی بویزی ئه و «له ل»
له گهه ردنی ئه دهی بی زهربولئه جه ل
يا که رزه تیکی ناشکوری کرد بی
ته نانهت ئه گهه رباو کیشی مرد بی
ھه ر تیه لدانه و ھه ر واوه يلا یه
ھه رچه ن هیچ که سئ نه هات له ولا یه

بومان وه گيرى چيمان لىنه كەن
من ئىئم گشتمان ئە كۈۋەن وەشەن
يا نە بە نامە جوين ئەتىرن
يا لە دوورە وە جىزت زائەدىرن

* *

ئەى خواى دەولەمەند! ئەى خواى دەولەمەند!
خواوهندى خاوهەن رۆن و شە كروقەند!
خواوهندى خاوهەن بارە توتن و پەر!
خاوهندى بەرخ و گىسک و بىز و مەر!
ئەى خواى يېكۈپىن داراي ھەمووشت
ناكەن عاميلان قەت فەرامۇشت
لە دروست كەردنى سنجۇرى مەزەدار
سى جۇور وەستايىت ھىنابەتە كار
قە وۇرسان پېن لە قۇشمەي بەدەفر
وە تۆى ئەسپىرم خورشىدە خاوهەر
كەنشكى خاس بۇرۇھمەت لە قەورى
بۇشم كىزىگە دۆشە گىن ھەورى
باڭشى خاسىم بۇ دروس كرگە
وەزەزى ئە كەم لە وەتى مىگە
وە كۈزە كەى ئىزى خدرى كاعە بە
كە ئەچى بۇ شارە تىو كەر مە بە

تا خرى زه مانه و پاياني زه مين
 و ه قاب و كه و خك^(۱) ئىيون «مه لامين»!
 لفتهى ده گهلى من هه رگيز دان نه كوليyo
 دوى شهولىي نابوو مه نجهلى دوكليyo
 نه يك رد مه تره تيك بو مهش بنيرى
 زه بىسى سهى سادق دوورى هه لدىرى
 به سه رى باوكم دروق نايه زم
 له بهر تو ناه بىن هه رېنى ئه زېشم
 گه رچى پارگىرم نه كه و ت نه و ت
 له ترس نه و تدز هيچىكىم نه و ت
 به لام هاتمه حه ح بوزيارهت قوروان
 ته شريفت له وى نه بوبى به قورئان

*

ئهى خواى سه لىت و قولت! ئهى خواى سه لىت و قولت!
 شورىي ده رونوم داوىي سه ت قولت
 دايىك و باوكت نى ، نىشت^(۲) كوز و كچ
 ده ك لال بىم له بوت زن و منيش خج
 دنيا نه مه ندهن وه خلهى كاره سوول
 ئه زوى لىي ئه هات خللەي قەره پۈول

دنیا نه مه ندهن وه کا حمه مین
وه حمه واکه وت وه توّقین مین
دنیا نه مه ندهن وه ته یففوره گیز
هه بیو و ده تانزی و یانزه گوییدریز
دنیا نه مه ندهن وه حاجی قوریان
ئینگوینی دهدزی به جه ژنی قوریان
دنیا نه مه ندهن وه مه شتی سه فهه
رّه مه زانانه ئه چوو بو سه فهه
دنیا نه مه ندهن وه مه لا لوقمان
هیندی تیشا خنی خنکا به لوقمان
دنیا نه مه ندهن وه کا رّه مه زان
له پیته ای ده رچوو حه فتا رّه مه زان
دنیا نه مه ندهن وه حرووجهی کورزم
ئه دوو فرّووجهی له بو سه روزم
دنیا نه مه ندهن وه خونچه ای کچم
خو ناشم هیلی بو خوشم بچم
حه وت سالی رّه بهق شوانیت بو ئه که م
بوم زیندوو که وه تاقه کورزه که م
حه وت سالی ته واو ده بم به گاوان
بوم زیندوو که وه خونچه ای یستانوان

دنیا نه مه ندهن وه شه مه شرۆل
 سه وه ته شیا کەی ئە کىشا وه كۆل
 دنیا نه مه ندهن وه تارق ئاقا
 هەر يېشە كەنی لە خۇوه قافا
 دنیا نه مه ندهن وه بله درۆزن
 بۆ سەر مەرقەدی ئەچن پیاووژن :
 - ياشىخ ! عەولادى وە ك خوت مسولمان
 راستو يېزىرىن كەس بە دين و ئىمما
 دويىنى شەو لە سەر مەرقەد مامە وە
 تا تولىخى سەحەربۆت پازامە وە

%

ئەى خواى بە تە گىيىر ! ئەى خواى بە تە گىيىر !
 لە پىرە رزوو خاومانىكە لە بىر
 توپىسى و بىزارى باخچەي پىغۇمبەر
 تو كلاشە كەي ئىمامى عومبەر
 تو تەلاشە كەي حەزرەتى عيسا
 توپىسى و پەزگەلى حەزرەتى موسا
 تو تەسىحە كەي حەزرەتى سەددىق
 جۇاومان *** بەرۋ ، پىمان مە كە دېق .

گلباڈہ

قاسم مؤیدزادہ (مشنقوچ)

مھاباد

۱۷۷

۱۰۱	فرشتگان الهام
۱۰۲	رقص جان
۱۰۳	شکفتن
۱۰۴	مايستا
۱۰۵	چو قیس افتاد
۱۰۶	جامِ جمِ جانان
۱۰۸	پرده‌ی دوم
۱۱۰	از سرِ شکوه / طپش عشق / منم به صبحگاه
۱۱۰	ناشاد مردمی / نیست کشتنی
۱۱۱	در بعثت سخن
۱۱۵	عبرت
۱۱۷	اسرار ابرار
۱۱۸	در آینه در آی / آن لحظه
۱۱۹	هر که سیفیش / هر که امروز / مشنو از نی
۱۲۰	خروش
۱۲۲	شيخ شوریده‌ی ما
۱۲۳	آیه‌ی عشق
۱۲۴	عودت
۱۲۵	گلباره

۱۲۸	قافِ عشق
۱۳۰	عشقِ سُرخ
۱۳۲	عقلِ سبز
۱۳۴	روحِ بیان
۱۳۵	دنیا به مثل چو برگ / دنیا به مثل حباب
۱۳۵	دلم مشکات نور عشق
۱۳۶	هاله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خَلَقَهُ وَالْأَنْجَانَ خَلَقَهُ

بِرْزَانَهُ وَالْمُجَوِّفَاتِ

بِرْزَانَهُ وَالْمُجَوِّفَاتِ

فرشتگان الهام

فرشتگان الهام باریدند

برتر تولدی بود در تن فرسوده‌ی جنگل

ستارگان به ما نزدیک‌تر بودند تا ارتفاعِ اسکلت

من شمشیر هلال را در دست آخرين شاخه‌ها ديدم.

قلبم فریاد سرخی کشید.

من سنگین نگاهم را در مسیر تموج گیسوان طوفان پرتاپ کردم

من کالاسکه‌ی شکسته‌ی واژه‌ها را در التهاب رقص وحشی ژرف

- نگاهی به حرکت مطلق در آوردم.

من سرود سرخ خونم را در اهتزاز شباهنگ ستاره باران کردم

من شب را سپیده دمان به صلیب خط و نشان عذاب کشیدم.

همرازم بنگر مرا که هرگز در شب چشمان سیاهت خوابم نخواهد

بُرد

و تردید تو نسبت به اشعارم چون من خواهد مُرد

ولی آزادی هرگز نمی‌میرد، آن چه می‌گسلد زنجیر است

و این خداست که رفتگان را در ترنم عودت باران

بر می‌گرداند.

رقص جان

بر شاخصارِ شرك ، مرغِ سکوت
ترانه‌ی سیاه مرگ می‌سرود
بازیگرانِ پشت پرده
جان گرفتنِ کسوفِ آیتی
پیمانه‌ی زمان شکست
ستارگان قوافي اشعار من شدند
در اشتعال رقص جان
عذاب اهرمن شدند .
بر سینه‌ی ستبر سایه‌ها
قدم زدم
بر صفحه‌ی جادو نگار واژه‌ها
مرگِ کربه مسخ را رقم زدم .

شکفتن

پروردگار مقدس من
در تنبیه شریران هبیتش را
در سینه‌ی افلاک تقدیر کرد
پروردگار مقدس من
آبینش
برگ گل و نسترن را طراوت بهاران بخشید
راستی را در بایسته بودن شکفت
و انسان را در شایسته بودن آموخت.

مايستا

تا بى نهايٰت اندر اندر و درونِ خويشتنِ خويشتنِ فرو رو
شاید شاید شاید مرا دریابی ، اندکی
تا بى نهايٰت اندر اندر و درونِ خويشتن
چاهی بزن .
به جوشنده آبی خواهی رسید ، گوارای زلال
زان چند جرّعه‌ای برنش
پس در تبرک این تجرع
بی کران همه‌ی همه‌ی هستی هستی .
خدای را در بى نهايٰت سرعت خواهی یافت
پس اندر هیچ تعجبی ممان ، هرگز لحظه‌ای
مايستا مايستا مايستا
خدای را عمیق التفتیش باور کن
و آنچه بگفتمت بر الواح دستانت برنگار .

چو قیس افتاد در چاه زنخ ، شب
بشد مجنون و نازک تر زنخ ، شب
چو برآمد فروزان تر زنخ شب
به پیش او مثل ارزن اخشب

جامِ جمِ جانان

این حالتِ عرفانی از فضل خداوند است
وین صورتِ ربانی از عالمِ خرسند است
از اوّلِ فروردین ، تا بیستونه اسفند
با او همه فروردین ، بی او همه اسفند است
هر شعر که می خواند ، معنی دو صد معنی است
هر نکته که می گوید صد حکمت و صد پند است
هر شب که فرا آید ، تعبیر نوی آرد
این رقصه‌ی تو برخوان ، کان رقصه‌ی دی زند است
در جامِ جمِ جانان خود را همه جان بینم
صد سال کتب خوانی کم از دم پیوند است
پیوند و محبت را آبینه‌ی باقی دان
نورِ همه‌ی هستی در سایه‌ی لبخند است
در مدهشی در صحوم ، من در خودِ خود محوم
هر در خودِ خود محوی ، از مستی خردمند است

در صورتِ معنیّم ، در معنی مُعنیّم
گویای لَدْبَیْم ، حرفم همه آوند است
از ظلمتِ تن درآ ، وز مشرقِ جان برآ
کاین جان به مثل بندی ، وین تن به مثل بند است.

پرده‌ی دوم

جان و دل تسليم در حال سجود
از خدای خویش استدعا نمود
گفت کلیم الله ، که‌ای ربِ علیم
ما به عزم عین دیدار آمدیم
و حی آمد «لن ترانی» در جواب
مشتبه گشتی تو اندراحتساب
زین سخن موسی بشد حیرت زده
کاین چنین منفی جوابی آمده
با خشوع مطلق و حیرت بگفت :
ای آبردانای پیدا و نهفت
ای خدای آسمانها و زمین
وی به نزدت همچو هم دور و قرین
عین هم در آستانت سه زمان
برتو والا تراز وهم و گمان
علت این حال بر من حال گوی
بر من شوریده حال احوال گوی

گفت پاسخ ربِ رحمن و رحیم

ما چنین حالی مقدّر کرده‌ایم

بین ما و بندے باشد پرده‌ها

در شمارش کاو ندارد انتها

گر هزاران پرده سوزد هر دمی

تا ابد ما را نبیند آدمی

ما ز حکمت پرده‌ای برداشتیم

پس نبوت نام آن بگذاشتیم

خود مثال انبیا اندر جهان

شد مثال اولیا اندر نهان

غايت مطلوب محو پرده‌ایست

غیر محو پرده‌ای مطلوب نیست

پرده‌ی ثانی چو بالفرض محال

هم براندازیم در آن وضع و حال

این معانی هم دگرگون می‌شود

بی‌نهایت سزا فزون می‌شود

پرده بعداز پرده سوزد تا ابد

بیشتر دانی که نشناسی احد

گر چه آوردیم این فرض و مثال

محودوم پرده باشد لامحال

از سرِ شکوه برفتم به مقاماتِ سجود
یافتم ای عجباً دست و جبین خون آلود
گفتم این خاک چه بود دست و جبین رنگین کرد؟
گفت آمیخته‌ی سرِ من و اشکِ تو بود.

طپیش عشق مرا شعله شنید
ناله را روحِ آبز من آمد.

منم به صبحگاهِ حقیقت مُسبح خاموش
منم به شامگاهِ طریقت مراقب مدهوش
منم به نیمروز حضورش معاشر خورشید
منم به نیمشب مرورش غرابت منقوش.

ناشاد مردمی در این خانه‌ی سینچ
دلشاد کی شوئم گرم باد کوه گنج
احساسی درد خلق مرا دردناک تر
ای کاش جای خلق مرا بود درد و رنج.

نیست کشتنی هلک بی ناخدای
هست بر هر ذره‌ای بینا خدای.

در بعثت سخن

گفتند کدامین مطلع را حد تصویر در بی نهایت عشقت باشد؟
خوانندن ، کدامین ترانه را روح برآمدن برستیغ عشقت باشد؟
من برآنم ترانه‌ای بسرايم ، شایسته‌ات .
بادا لبریز غم هر گونه ساغری
لبخند گل اشک شادی در حقیقت بشکند
و دریابی زآتش عطش در تھور هر مصراع سرکشم .
پس تبرک عشقت بر زبان گفتن جاودانه جاری باد .
پس من از بزرخ کنایتی آمدهام
که تردید معنی را در بعثت سخن بر دار آویخته‌اند .
بر زبان سلاستی جاریست که عروج عشقت را
به وقت گفتن نشان می‌دهد .
در اندرون قلب من ساعتی ماندگار است
که معراج عشقت را به وقت ابدیت نشان می‌دهد .
گفتند کدامین واژه را رخصت معنی در بی کرانه‌ی عشقت باشد؟
خواندن کدامین معنی را رخصت تقریر بر شاعرانه‌ی عشقت باشد؟

من برآنم که زیر و بم هستی را
در بی پایان ترنمی از خطوط سرانگشتان تقدیر بر سریر کلمات
بنشانم .

پس من برگشته‌ام به بادیه‌ی منهای بی‌نهایتی
بر مبنای مطلق عدم احساس خویشتن و غیر
تا سنگین‌ترین حرکت را آغازم .
متبارک‌تر از آن‌که ترانه‌ی مرغ سپیده‌ی امید
لبخند گلِ حقیقت بشکفده .

من برآنم ترانه‌ای بسرايم شایسته‌ات
بادا که قُقُنیس آبر تبوغ عشق
زخاکستر جنون قرن‌ها
به هیأت آزادی برجیزد .
خدایا !

دیریست دهر ، خاموش‌تر از آن‌که سرودی از چراغ گفتن
اندرین فاصله بخوانند .

دیریست دهر ، منفی‌تر از آن‌که فزون عددی قربنه‌اش
به شعله افروزند ،
و مخوف‌تر از آن‌که در اندرون لحظه‌ای
به حجم صفر ، ابدیت را زندانی کنند .
خدایا !

دونان تن به وسوسه‌ی ابلیس در دهنده

زهی آن که جان به وحی تو دهد .
آنکه در برابر تاریکی ایستادند
در سایه‌ی آفتایی آرمیدند
کز مطلع بی کرانگی برآید
کلامت دیواری بلند است
که در سایه‌اش خستگی می‌آراد
کلامت نردبانی بلند است
که از آن بالا رفتن اعتلای شدن است
کلامت راهیست راست
که از آن گذشتن از خود گذشتن است .
کلامت دریاییست بی کرانه
سراسر همیشه ترانه .
بگذار ماهی دریای سباحت سرشکی باشم
کز جولان خشیت مقامت
سر بر آستان سجده فرود همی آرد
در رکوع شباب آشفته همی بر افتادم
بگذار در سجود پیرانه سر
چونان بر خیزم کز سینه‌ی تباہی
از تحسّر دود بر خیزد .

*

تباهی بیدادگری را ماند

که داد را تحقیر می‌کند
حقیقت به قلعه‌ای مائد
که باد را تحقیر می‌کند
بگذار ستاره‌ای باشم

که رؤیتم جز بر فراز قلعه ناممکن باشد
بگذار پرنده‌ای باشم

که جز بر بام قلعه فرود نیایم
و بیرقی باشم .. و ستوانی .. و یا کتیبه‌ای ..
که جز نامِ تو بر من چیزی نوشته نباشد .

*

نامت دستی بر فراز ادبیت است
نامت بارویی بر فراز مسلخ اخلاص است
نامت دستی است که بر پیشانی خواستن کشیده می‌شود .
نامت دستی است که روحِ توانستن را مسح می‌کند
شاخه به تبرک نامت شکوفه می‌زند
دریا به تبرک نامت موج می‌زند
مرده به تبرک نامت زنده می‌شود
نامت حلول جاودانگی معنا در لفظ است

عبرت

ابليس دیده را به مهمانی حسد می برد

ابليس گوش را به مهمانی تجسس می برد

ولسان را به مهمانی تهمت

و پای را به مهمانی سماجت

ابليس دل را به مهمانی غفلت می برد

و جان را به مهمانی یأس

ابليس همه را به مهمانی دوزخ می برد

مگر آنان که جز تو را ندیدند

مگر آنان که جز نام تو را نشنیدند .

*

خدای دیده را به مهمانی عبرت می برد

گوش را به مهمانی اندرز می برد

ولسان را به مهمانی اقرار به عظمتش

و دست را به مهمانی بخشش

و پای را به مهمانی استقامت

خدای دل را به مهمانی خود می‌برد
و جان را به مهمانی ملکوت
خدای همه را به مهمانی بهشت می‌برد .
مگر آنان که از راستی برگشتند و روی به کژی نهادند
مگر آنان که از پاکی برگشتند و پلشتنی را اختیار کردند .
مؤمنان از دنیا گذشتند
مؤمنان از بزرخ گذشتند
مؤمنان از دوزخ گذشتند
مؤمنان ...
گذشتند ...

از خویشن خویش برخاستند
و بر تختگاهِ تحیت نشستند .

شریران افسانه‌ای سرِ هم بافتند
مثال عنکبوت خانه‌ای ساختند
و از حقیقت حق روی برتابتند
بر توسرن هوا تا دوزخ تاختند
از خویشن خویش گربختند
و بر تختگاهِ عقویت نشستند .

اسرار ابرار

خوشا به حال آنان که اسرار ابرار به اشرار نگفتند .
و رستگار آن که رستگاران کتاب دعا برایش
به خواندن برداشتند
زهی کاتبان مخلص
چکامه‌ی اخلاص به خامه‌ی اقرار بر صفحه‌ی توحید
همی برکشیدند .

زهی ناطقان مخلص
هر آینه لوحِ محفوظ در کلامشان جاری شد .
زهی راهیان مخلص
که پایی بر عرصه‌ی هستی نهادند .

در آینه در آی

تا کی چو مه پشتِ مه و میغ نهانی
تا کی به دل خسته‌ی ما ره نه بدانی
از روزنه‌ی کلبه‌ی ما نیک تو بنگر
بینی دگر استاره و مه را به عیانی
از شب بگذر، روز عیان آینه در یاب
در آینه در آی که دریای بیانی

۱۳۶۶

آن لحظه

مرغِ محزونِ سحر بی پرو پا می‌خواند
در فراسوی سخن روحِ مرا می‌ماند
من مسیحای شبِ خسته‌ی در زنجیرم
صبح بی اسم خدا بندۀ مسا می‌خواند
باده و باد نپیموده و پیموده کسی
کشته‌ی فاجعه در بحرِ فنا می‌راند
عمرِ بگذشته‌ی ما محو و همه نابود است
غیر یک لحظه که آن لحظه خدا می‌داند.

۱۳۶۵

هر که سیفش کأس خون لبریز کرد
صد ربيع و صیف خود پاییز کرد .

۱۳۶۵ ————— .

هر که امروزش به وهم دی گذشت
باقی عمرش به بدبختی گذشت
از همین امروز باید راه رفت
تا مبارا باسر اندر چاه رفت .

۱۳۶۵ ————— .

مشنو از نی بشنو از ژرفای روح
تا رهی از شر طوفان همچو نوح .

۱۳۶۵ ————— .

خروش

از شوق تو ای یار سر از پا نشناسیم
در دایره‌ی عشق کسی را نشناسیم
شوریم و شعوریم و غروریم و سروریم
از شوق تو ای یار سر از پا نشناسیم
ضریبیم و ضربیم و توانیم که یعنی
جمعیم و در این مجموعه منها نشناسیم
پیریم و جوانیم و شروعیم و تمامیم
طفلیم و زعشق تو الفبا نشناسیم
آییم و بچرخیم و بسوزیم و بسازیم .
پروانه‌ی شمعیم که پروا نشناسیم
مائیم و سمائیم و طلوعیم و غروبیم
با این عظمت ذره عجیبا نشناسیم
حالیم و محالیم و شگفتیم و شگردیم .
با این همه خود خوبیش دریغا نشناسیم

خویشیم و پریشیم و خموشیم و خروشیم
یاد تو ز فریاد مجرّاً نشناسیم
از عشق تو گشتیم عماًی بغرنج
غیر از خود بغرنج معماً نشناسیم
ما آینه هستیم و دو صد بار شکستیم
تصویر تو در ماست که خود را نشناسیم
کلّ صور ممکنه یک صورت واحد
توها همه منسی شده من‌ها نشناسیم
از عشق بُود روح شود آینه اماً
اماً چه بود؟ آخر و اماً نشناسیم
تک تک همه درها ز قفا بسته چه بسته
از پنجره آییم که درها نشناسیم
تو آمدی و ما ز کاشانه برفتیم
جز تو حرم خویش در اینجا نشناسیم
اسمایی که بر لوح ضمیر نقش بود نقش
بر آب بود غیر مسمّاً نشناسیم

شیخ شوریده‌ی ما همنفسِ هر کس نیست
ساایه پروردِ هما را هوسِ کرکس نیست
لعلِ یاقوتی سیالی که در سینه‌ی اوست
کیمیا نیست که در بوطه‌ی هر ناکس نیست
بارشِ بارقه از کفر تو مشکل سخنیست
شرحِ این مسأله در نای نی اخرس نیست .

آیه‌ی عشق

برخیز که هنگام سحر آمد و خورشید
فواره زد از مشرق و برآینه پاشید
هستی سنت همه آینه‌ی عشق مصوّر
خوش آنکه زعشقش قدحی باده بنوشید
ای خفته همه رفته به ظلمتگه خften
زنhar مگر چشمehی انگیزه بخوشید
شمشیر کشیدم به رخت کشته شدم خویش
هم تیغ کشیدم به خود و سینه خراشید
جامی زمی عشق فروزنده بیارید
کز چشمehی سرشار فزاینده بجوشید
بر فوق افق شعشه‌ی عشق مشعشع
معنی خرد جامه‌ی گل واژه بپوشید
کامل به ره و رسم صفا گشته مکمل
کز ژرف درون آیه‌ی عشقش بنیوشید .

عودت

گفته بودم که از خاک پاییت بر خواهم خاست با پیشانی بلند
و چشمانی درشت و نافذ و قامتی استوار
و چونان بر فرق نیمه شب خواهم کوفت که ؛
ناله‌ی ابلیس را مردگان بشنوند .

گفته بودم که اندر واپسین عودتم
جز به اسرار سخن نخواهم گفت
دستی فراسوی آسمان برخواهم افراشت و نگاهی
که گویا ستارگان شبانانِ شبانند
هان !

ستارگان اندر رخوتِ کلمات درهم فرو خواهند ریخت
ماه اندر طلعت احساسم برخواهد افروخت
هان !

که اندر غیبت خویشتنم فرو خواهد مُرد
های !

من از منظومه‌ی احساسی دیگر آمده‌ام
خورشید اندر تپش قلبم برخواهد شکفت .

گلباره

ای فتنه‌ی جان ، بار دگر جان برافروز
با هر نگهت آتش عربان برافروز
بنواز سرودی که روان زان بشکوفد
بگداز دل و حیرت حیران برافروز
بر بام فلک آن علم عشق برافراز
بر آن بنبسته که دل و جان برافروز
احساس مرا با شررو شور درآمیز
از قلب و جگر تا لب و دندان برافروز
صد صد قبح شعر زگلباره لبالب
صد مشعل انگیزه به میدان برافروز
با خنده و با گریه و با اخم و تبسم
با هر چه که خواهی من گریان برافروز
با فتنه‌گری عقل و جنون را تو بهم زن
با عشوه‌گری یاد زنسیان برافروز

از دست و جبین گرد دو صد ساله تو بزدای
بر دست و جبین لؤلؤ و مرجان برافروز
آشته به آشتنگی ، فرزانه به فکرت
هر یک به ره خویش به یکسان برافروز
با عشق فنا گشته درآویز و درآمیز
رافسانه‌ی عشقت همه در آن برافروز
آن هلله و غلغله کافتاد در آفاق
زیر و زیر و زیر و بِم آن برافروز
آنان که رهایند ، رهایند بحمده
آنان که اسیرند به زندان برافروز
ما بر رخ عشقت زسخن پرده کشیدیم
پس از پس پرده پر پران برافروز
بر خرم هستیم بزن آتش و مندیش
از هر طرفی آتش سوزان برافروز
در حالی فرو رفته ندانیم کیانیم
آن اینی که گم گشته همین آن برافروز
از زاویه‌ی کمنظری‌ها به برون آی
بر غنچه‌ی لب صد گل خندان برافروز
از خلوت و از جلوت شاهانه تو برگرد
خلقی که پریشند و پریشان برافروز

با یک حَضَرَت نخوت او تاد بفرمای
با یک نظرت سلطه‌ی سلطان برافروز
هر آینه داریم که اصرار در اسرار
فانوسی در اقران به اقران برافروز
برگیر چراغی که مُسماست به اسماء
گویا نه مَلَک داند و انسان برافروز.

قافِ عشق

عشاق تو به عشق تو شب را سحر کنند
تشبیه صد پیاله به گل مختصر کنند
شب رفت و گل قدح شعله پر شراره شد
با باده‌ی ترانه طرب تازه‌تر کنند

خرم شبی که صحبت بیداری صبا
با یاد غنچه‌ی نشکفته‌ی سحر کنند
بر باره‌ی متین بلندای قافِ عشق
کاخی به ارتفاع عروج نظر کنند
باری روندگان رهایی به بندگی
از غیر ذات حضرت باری حذر کنند
غم بر سریر معجزتِ معرفت نشست
در ساحری مگر سخنم تاج سر کنند
اطناب چون طناب گردن معنیست در مثل
حکمت به اختصار سخن شعله‌ور کنند

بد قومی تیشه‌ی حاشا به شاخ و بُن زند
بدتر به اعتبار تبر معتبر کنند
خوش آن خلیقتی که بری گشته از خطا
خوشتراخاییقی که خطا مستتر کنند.

عشقِ سُرخ

ای ابدیت !

بادبانهای خود را بر فراز امواج احساساتم برافراز .

زیرا در غروبِ برگِ ریزان

اقیانوس روحمن طوفانی خواهد شد ،

و ماهیان قوافی

به کرانه‌های اشعارم پرت خواهند گردید

اما هرگز نمی‌میرند .

ای بادهای سرگردان !

زلفِ شب را پریشان کنید .

من امشب

تصویر سایه‌ی روح را

در فضای اسرارآمیز تابلوی سقوط

آخرین برگِ زندگی ام

تا منهای بی‌نهایت زمان برمی‌گردانم .

ای ارواحِ نا آرام !

تا بی‌نهایت زمان بگریزید .

زیرا من امشب

ابعاد دوزخ را با حجم روحمن پر خواهم کرد.

ای فرشتگان الهام!

احساسی ازلی عمیقی در چاه دلم زندانیست

با تأثیرهایی از گیسوان رنگین کمانش برکشید

سبز جامه‌ی پادشاهی معنوی اش بر تن بپوشانید

به کاخ شکوهمندی اش ببرید

کمریندی از همت

شمშیری از عدالت

و غلافی از گذشتش دهید

بر سریری مرصع به ستارگانش بنشانید

تاج آفتاییش بر سر نهید

بر دیوار مقابله‌ی آینه‌ای به طول ازلیت و عرض ابدیت نصب کنید

و در آن آینه بنگرید بدروی را با هاله‌ی پیرامونش

که آرام آرام از ورای آینه و شیشه به آسمان برمی‌گردد.

گوهر تصویرش را از عمق صافی اشراق بگذرانید

سپس به بهایش درد عشق سرخ بستانید

واز آن در ساغر زرین سخن

جرعه جرعه به لب تشنجان لب دریا

بنوشانید.

عقلِ سبز

کوه را مَسَنْج با پیمانه‌ی باد
که بُرْزیگرانِ خرد
بذر قیاس بر آب نمی‌پاشند
ای برتر او تاد !

سیه دشتی که به سرابِ صوت منتهی است
فضایش به ترّنم مهر نیامیز
زیرا آوازِ موج
در فراحتی دلی می‌پیچد
که بی‌گاهان بر شفق بتوفد ،
و مرغ حکمت بر شاخصار درختی می‌خواند
که بر پهن دشتِ شکیبا یی روییده باشد .

ای غمی‌تر از مه و باد و ابر و باران !

دشنه‌ی دشنام به تعظیم سینه‌ای مبر
که گُرگانِ تعدی
به کمین عاطفه‌اش سُبُعانه نشسته باشند

و اندر آشیانی منزل مگزین
که سایه‌ی خورنده‌گانِ ذریتت
نشان بر نشان بر آن اوقتاده باشد.

روح بیان

ای شعله‌های گریه خزان را بیاورید
وی موج‌های خنده رزان را بیاورید
از سطح فتح پنجره‌ی رو به باع عشق
آبینه‌های هر سه زمان را بیاورید
در بی زمانِ مطلق اشراق سرخ و سبز
گنجینه‌های هر دو جهان را بیاورید
در رقص اشک نقطه‌ی پرواز واژه‌ها
ظاهر به زهره برده نهان را بیاورید
سیمرغ عشق سرمدی ز قافِ لامکان
آمد اسیر قافیه، جان را بیاورید
فهم و فراست و درک و درایتی نماند
وهم و خیال و حدس و گمان را بیاورید
دردا ز شرح شارحین حکمت حکیم
جانِ زیان و روح بیان را بیاورید
با سنگ واژه‌ی روم به جنگ اهرمن
گرز و کمند و تیر و کمان را بیاورید.

دنیا به مَثُل چو برگ پاییزان است
دو کَفَهی تو به یک نفس میزان است
بی خود ز خودی که موی بشکافی ، هان !
فیلِ عملت به موی آویزان است

۱۳۷۶ .

دنیا به مَثُل حباب روی آب است
بل کمتر از آن تصوّری در خواب است
تو غَرَه مشو که چهره‌ام مهتاب است
کاین چهره پِر کاه و اجل سیلاب است

۱۳۷۶ .

دلم مِشکاتِ نور عشق باریست
به روی خامه خون شعله جاریست
به چشم دل به این عالم نظر کن
هلا هر ذَرَه چشم انتظاریست

۱۳۷۷ .

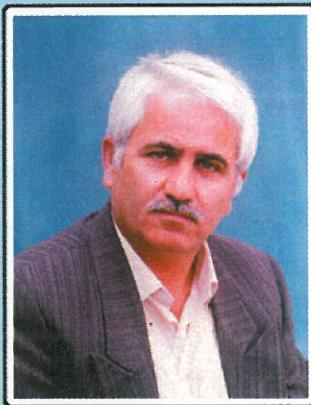
ما در پیاله عکس رخ یار دیده‌ایم

ای بی خبر زلذت شرب مدام ما

حافظ

هاله

در ساغر هلال عکس لاله دیده‌ایم
بر روی و پشت گل جمالش کشیده‌اند
در این شراب ناب چه سری نهفته است
توفان آه را راه فتح طرّه نیست
بی ساروان عشق کاروان عقل را
هر جا قدم نهیم سرزمین مهر اوست
مُرغ سکوت عشق میندار خامش است
بر سفره‌ی سپهر در این سور بی ریا
دریا چو قطره‌ایست در این بحر بی کران
عکس هلال را در پیاله دیده‌ایم
بر اوج و در حضیض عکس لاله دیده‌ایم
در دور این قبح نور هاله دیده‌ایم
بر روی برگ بید اشک ژاله دیده‌ایم
در طن این طریق بی نواله دیده‌ایم
مهر لب سکوت بر قباله دیده‌ایم
بر شاخه‌ی سکوت مُرغ ناله دیده‌ایم
خورشید و ماه را همپیاله دیده‌ایم
ماهی به بحر خُلد همه باله دیده‌ایم

مویدزاد
برووست
شماره
شماره
م
۱۳۷۹
ن.۰

PIR

۳۲۵۶
س/۷۴۳
م۱
۱۳۷۹
ن.۰

نام و شماره عضو
پیر

PIR

۳۲۵۶
س/۷۴۳ م۱
۱۳۷۹
ن.۰

(دانشگاه)

قاسم موئیبیه‌دزاده (هلهو)
سالی ۱۳۳۱ هـ تا ولی کاری مه‌هاباد له دایکبووه،
خویندنی سهره تایی هه ر له شاره دهستپکردووه
وله ۱۳۵۰ دیپلومی «طبیعی» ورگرتووه. ل. ۱۳۵۶
له فیرگی ماموستایانی ورمی دهوره دوو ساله
فهوقی دیپلومی زمانی نینگلیسی تهواو کردودوه. له
ساله و هه تا ۱۳۷۲ الله خویندنگه کانی مه‌هاباد
ماموستای زمانی نینگلیسی بووه. سالی ۱۳۷۲ ایلسانسی
زمان و ویزه‌ی فارسی له زانکوی نازادی نیسلامی
مه‌هاباد ورگرتووه و نیستا له فیرگه کانی ناوه ندی
ئم شاره خه‌ریکی دورسگونه‌وهید.

Poem Collection (1972 - 1988)

Flash

“Biruske”

Dasem Moaied Kadeh
Halo (Eagle)

قيمة ٦٠٠ ريال
ISBN 964-350-863-3